

spaudos

knogos jau
ATA".

os vėliausias
aiškinta visokiu
ergėti, pripildyta

Institute.

žinot, toj knygoj
s susituokim, by
Vadovas | Sreikant
kuris tik atinau 10
| SVEIKATA dyl
ims, vynams ir
išaugot, kaip j
nygoj atrus su

ki daktar, kad
DOVA | SVEIKATA
daktari, vry
alėjimui ligų
kad ne ypatingai
bus prisiusi
Vaistai išimtinai
| Rosija. Adresai

Institute
York, N.Y.

nuo 10 ryto iki 1
tute.

linijų laivų.

cija į visas
ai ir pigiai.

etu.

stinų Valstijų
phia, Pa.

.Graičnau

ited st. Chicago,

ligas be skit
s, Motor
lku. Priem
ir nedellom
9 vakaro.

Yards 7393

KOVA

KOVOJ
TU ĮGYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRISAS:	
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.	
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.	

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia, Pa. 7 Vasario (February) 1908 m.

Nr. 6 Metai IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Kas kaltas, kad darbo nera?

PONAI visados lojodavo darbininkus, kad jie tinginiai, kad nedirba. «Kas nor dirbt, kas netingi, tai vis gauna darbą» — sakydavo visoki ir mūsų buržujėliai, kada vienas, kitas darbininkas nusiskųsdavo neturįs darbo, arba kada koks kalbėtojas pasakydavo į susirinkimą, kad ana New Yorke kas mets yra 200 tukstančių bedarbių, o visoj Amerikoj — apie 4 milijonai. Ne tik ponas, bet ir darbininkas tankiai teip atkirsdavo, ir niekaip negalėdavo tokius pertikrinti, kad kapitalistiška gaspadorystė visados turi turēt žmonių be darbo, tur turēt «atsarginę darbininkų armiją», ir ji jų kaskartas daugiau pramano per tai, kad dirbantieji darbininkai priverčiami ilgus dienas dirbti, o juos priversti vėla lengva tuomi, kad už pabrinko vartų stovi pulkas žmonių ir laukia, kada juos pašauks prie darbo.

Teip buvo seniaus, prieš keletą mėnesių, kada — kaip lietuviai sako, — «štedi dirbo». Dabar jau bedarbių žmonių nieks nevadina «tinginiais» — nieks: nė ponas buržujukas, nė nesusipratėlis darbininkas, nes jau ir fanatikas airis už tokių pavadinimą galėtų pasakyt: «God damn fool»... Bet tokių «fool» (kvailių) ir dabar netrūksta, tik iš kitos pusės. Dievo-baiminga lietuvė, gspadinė septynių vyrų, netekusių darbo, sako vienam mūsų draugui, ko ten užėjusiam: «Tai mat ką tie socialistai padarė — pabrikas sustojo ir nėra darbo»... Mat kaip socialistai neužsiganėdino, vadino pabrikantus skriaudikais, tai pabrikantai tyčia uždarė pabrikus.

Žinomas lietuvių laisvamanių vadovas, galutinai į garbės grabę nuslinkęs, ir jo apginamieji Lietuvos patrijotai (krikščionys—demokratai ir demokratai) neteip seniai perkunavo

Lietuvos socialdemokratams, kad jie «uztraukė» ant valstiečių dragunus. Dabar ir mes esam panašiu budu apkaltinami. Ir kada mes – pamatę, kad tokių «God damn fool» šnekos gali kenkt abelnam susipratimui ir rimtam judėjimui, — pradedam aiškinti tikrasias bedarbės priežastis, tuo tarpu štai išgirstam kai–kuriuos kapitalistus kaltinant prezidentą Roozeveltą už tai, kad pabirkai reikia uždaryt. Teip apkaltino «Union Pacific» geležinkelio direktorius Mohler, Nebraskoje, paleisdamas 8000 darbininkų sausio 25 d. Girdi, tai Roozevelto politika priverčianti ponus kapitalistus parodyti tokius esančios gerovės apsišėkimus. Mat prezidento kalbėjimas – grynai tuščias ir bespėkis – apie tai, kad turį but kokios permainos ir trustų aprubežiavimas, padarė tąjį krizį, pramonės ir pirklybos užtvanką ir sykių darbų sustojimą.

Prezidentas Roozeveltas, kapitalistų valdžios galva nė tiek kaip pats kapitalistai neužsielpno nuo socialistų apgynimo, tačiau šiame atvėjyje mes jį turime «apginti», apginti aiškinimu tikrųjų krizio, bedarbės priežasčių.

Bet mūsų draugai sąjungiečiai ne visi žino tas priežastis ir ne visi vienaip aiškina. Pavyzdžiui iš vienos vietos rašo teip: kapitalistai sustabdė darbus, norėdami įvarginti darbininkus, kad už jų partiją balsuotų...

Jei visados prieš prezidento rinkimus apsistoja darbai, tai gal ir galima tai išaiškinti tuo kapitalistų gudrumų, bet šiandien nebe apstojimas darbo, o krizis, kurio nė patys kapitalistai – pabirkantai ar bankininkai nelaukė, nors visi žinojo, kad jis ateis. Reikia kartą ant visados įsidemėt tą, kad pramonės krizis atsiranda neišvengtinai kartas nuo karto ir ateina visai gamtišku (naturališku) keliu, kolei viešpatauja kapitalistiškasis išdirbystės budas. Pabirkantai stengiasi kuodaučiausia pridirbdinti tavorų, kad turėtų daugiau pelno, o kaip tų tavorų daug pridirbus nėr kur išleisti, išparduoti, tad reikia mažinti darbininkų skaičių; paleidus gi daug darbininkų, šieji negali, neturi užką pirkti tų tavorų ir per tai darosi da didesnis jų (tavorų) sandėlis, o pabirkantams da daugiau prisieina darbininkų paleisti. Ir teip eina juo tolyn, juo aršyn.

Taigi čia nieks nekaltas, tik šitoks surėdmyas kaltas. Kada iš atskirų – privatiškų – kapitalistų rankų perims visuomenė į savo nuosavybę žemę ir visus išdirbystės pragumus ir įrankius, tada pati visuomenė galės kontroliuoti, kiek kokių daiktų reikia žmonėms, ir kiek reikės, tiek dirbs, nedirbs kiekviena ypata sau, nedirbs, kad iš to turėtų pelną, kad milijonus susikrautų į nedegamas skrynias, bet dirbs tam, kad kiekvienas žmogus žmoniškai gyventų. Kol to žmonės nesupras, tol jie duos viešpatauti kapitalistiškai gaspadorystei, o kol šita gaspadorystė bus, tol ir kriziai, bedarbės ir skurdas bus neišvengiami, neprašalinami.

Kad dabar darbo nėra, tai kalta žmonių tamsybė. Bedarbiai turi pareikalaut iš valdžios, kad duotų darbo. Kaip ji gal duot, jau pereitą kartą buvo šiek–tiek minėta. (žr. straipsnis «Ką žino dievas, o ką–valdžia»).

Kas yra tėvynė.

(Tąsa).

III.

Apie valdžią ir valdymo būdą.

Pirmuose lapuose mes jau keletą sykių kreipėmės prie sulyginimo piliečių sąjungos su pramonės arba pirklybos kompanija, kad paaikšint sau tą ar kitą klausimą; atsigreškime da syki prie to paties sulyginimo, su tikslu išaiškinti labai svarbų klausimą apie surėdymą valdžios ir apie valdymo būdą laisvų piliečių sąjungoj.

Paimsim pavyzdžiui keletą ypatų, norinčių surėdyt pirklybos arba pramonės kompaniją. Kokiu būdu jie veiks?

Suprantama, pirmiausia jie pastatys tikslą, pagal kurio jų kompanija turės sekti, t.y. jie pasakys, kad jų kompanija užsiims arba išpardavimu tavorų (prekių), arba išdirbimu tavorų, arba, ant galo, tavorų pervežimu.

Mes žinome, kad ir piliečių sąjunga pirmiausiai pasiskiria tikslą savo gyvenimui ir apreiškia, kad ji stovi už įvedimą į gyvenimą visuotinos laimės visų narių sąjungos.

Paskui pirklybos arba pramonės kompanija pasiskiria laipsni dalyvumo savo sąnarių, t.y. tą, ką jie atneša arba pinigais, arba turtu, arba jų pačių darbu.

Piliečių sąjunga teipgi pasiskiria tą, ką jie atneša, kaip antai: jų laisvą valią ir norą remt bendrą visų gerovę.

Paskiau pramonės arba pirklybos kompanija pasiskiria vietą, kur ji užsiims savo darbais.

Piliečiai teipgi pasiskiria žemę, ant kurios veiks jų sąjunga.

Ant galo, pramonės arba pirklybos kompanija pasiskiria teises ir pareigas savo narių ir išrenka iš savo tarpo žmones, kuriems paveda prižiūrėjimą visuotino darbo. Tie žmonės padaro kompanijos valdybą, o kad jie žinotų savo teises ir pareigas, sąnariai sudaro įstatymus, lygius jiems visiems, kuriuose tiesingai yra parodyta reikalų vedimo tvarka ir atsakomybė valdinkų prieš sąnarius.

Piliečiams tvierianties į sąjungą prisieina daryt tokiu pat būdu. Jie pasiskiria teises ir pareigas savo sąnarių, jie išrenka iš savo tarpo ypata, kurioms paveda jų bendro darbo vedimą; tos, piliečių išrinktosios, ypatos ir sudarys valdžią. Kad tos ypatos žinotų savo teises ir pareigas, piliečiai padaro savo įstatus, kurie vadinasi konstitucija, tai yra įstatatai, steigiantieji piliečių draugiją, nurodantieji jų savitarpines teises ir pareigas, paskiriantieji tvarką atsakomybės valdžios prieš piliečius ir tas pamatines teises, kurios padaro visuomenės valdžią ir jos padalinimą.

Jeigu draugijai vadovauja ypata, turinti visą valdžią savo rankose ir daranti su piliečiais, jų turtu ir žeme, ant kurios jie gyvena, ką ji nori, tai tokia draugija yra monarchija, ir josios rėdymo būdą vadina despotišku, t.y. tokiu, kur viskas priklauso nuo noro ir valios vieno žmogaus.

Jeigu valdžia padalinta tarp piliečių, kuriems yra ir monarchos pripažinamos kai kurios teisės, tai toks valdymo būdas vadinasi konstitucijiniu, t.y. tokiu, kur monarchos noras yra aprubežiuotas piliečių noru ir jis negali veikt be jų sutikimo ir peržengt pamatinį įstatymą arba konstituciją.

Jeigu, ant galo, visa valia priklauso patiems piliečiams, jeigu niekas be jų negali rėdyti visuomenės reikalų ir jeigu visa valdžia paeina iš valios ir pavidimo piliečių, tai toks valdymo būdas vadinasi respublikiniu.

Žinoma, konstitutiškas valdymo būdas geresnis už despotišką, kur sąžinė, gerovė ir pati piliečių gyvybė priklauso nuo noro vienos ypatos. Tai yra toks rėdymo būdas, kuris teip žmonėms kenksmingas, kad apie jį neverta nė kalbėt — jį reikia tik visur panaikinti, kur jis da randasi. Bet teip prastai negalima atsinešt prie konstitucijinio rėdymo būdo, nors, vienok, ir jį reikia žiūrėt ne su pasikakiniu ir ot kodėl teip. Šitas rėdymo (valdymo) būdas yra visuomet laikinis, pareinantis, bet visados jį krečia kova tarpe piliečių ir valdono. Ištiesų, nuo ko priklauso atsiradimas panašaus rėdymo būdo? Tiktai nuo to, kad monarcha jau nebeturi reikalingos spėkos, kad visai galėtų pavergt piliečius, o piliečiai da neturi tos spėkos, kad galutinai galėtų pasiliiuosuot nuo valios ir pavergimo monarchos.

Monarcha vis tvirtina, kad jis gavęs valdžią nuo savo pratėvių, o pratėviai nuo Dievo; piliečiai puikiausiai žino visą neteisybę panašaus užtikrinimo ir, suprantama, stengiasi pasiliiuosuot nuo panašios aukščiau jų stovinčios valios.

Iš čia kyla nuolatinė ir visai nereikalinga kova tarpe monarchos ir žmonių, ir tame turi pergalėt arba monarcha, t.y. piliečiai išnaujo turi būt paversti vergais, arba žmonės, t.y. reikės apskelbt respubliką.

Žinoma, kaipo perėjimas iš verguvės prie laisvės, kontitucijinė monarchija yra neišvengiama; ji turi ir savo gerąją pusę, bet mes savo knygoj kalbame apie pamatines p r a d ž i a s žmonių draugijų, o tokių pradžių yra tik dvi: arba verguvė ir monarchija, arba laisvė ir respublika.

Koks yra, ištiesų, valdžios atsiradimas?

Aišku, kad ir piliečių sąjungoj, teip pat, kaip ir pramonės arba pirklybos kompanijoj, valdžią renkasi visi tos sąjungos nariai. Čia nėra jokios slapybės, jokio nesusipratimo. Syki susirinko žmonės laisvi, tai, matomai, jie negali pastatyt valdžią kitaip, kaip išrinkus iš savo tarpo žmones, kuriems jie paveda prižiūrėjimą jų bendro darbo. Visiems aišku, kad tokioj draugijoj niekas neužgims valdonu arba ministriu, o visi vienodai užgema laisvais ir lygiais žmonėmis, kurie, atėję į metus, palieka pilnais piliečiais.

Jokios pašalinės valdžios, išėmus tą, kurią tam laikui piliečiai perduoda jų išrinktoms ypatoms, tokioj draugijoj nėra. Pati ta valdžia pilnai priklauso piliečiams ir niekam negali būt atiduota, nes ji yra neatskiriama; ji priklauso tik jiems ir jie tik perduoda tos valdžios atstovybę savo išrinktiems.

Tėra tik vienas būdas tai valdžiai panaikinti — tai pavergt piliečius, tai yra nuo jų atimt ypatybę laisvų ir lygių sąnarių visuomeniškos sąjungos.

Tas, kad valdžia turi turėt ir turi galę kiekvienoj žmonių draugijoj, nė kiek neprieštaruoja tik-ką nurodytam negalėjimui apsieit be valdžios, kuri randasi bendruose noruose visų piliečių. Iš to išeina tiktai tas, kad valdžia neturi ypatingos savo galės, bet tik tą, kurią jiems paveda pats piliečiai. Suprantama, kad tokioj tvarkoj, piliečiams nelieka nieko kito padaryt, kaip tik išrinkt sau ištikimas ypatas ir jiems pavesti valdymą vardan žmonių. Rinkimuose žmonės turi išreikšti bendrą savo valią, su pagelba kurios jie ir savo valdžios atstovybę perduoda savo išrinktiems.

Tokiu būdu ir visų pirmu valdžia esti atstovu bendrų norų piliečių, davusių jai tiesą būti galinga, su tikslu atsiekti gerovę ir laimę sąjungos sąnarių ir pačios sąjungos.

(Toliaus bus).

Ar pasibaige Rusijos Revoliucija.

— Rusijos Revoliucija jau baigiasi, — sako vieni.
— Ne, revoliucija jau pasibaigė, — tvirtina antri.

— Nenusiminkit! Revoliucija da ne pasibaigė, ji da ir ne baigiasi, — kalba treti: — Išsiplėtojimā jos tik sulaikė ant kai-kurio laiko reakcija.

— Ir kamgi tikėt? Kas sako teisybę? — šaukia ketvirti.

Ir ištikro, kam tikėt, kas sako teisybę? Tai klausimai, kuriuos būtina reikia išrišti, nes nuo jų išrišimo priguli mūsų tolimesni žingsniai.

Jeigu jau revoliucija pasibaigė, tai mums lieka dabar tik sunaudoti tuos vaisius, kuriuos ji atnešė. Tais vaisiais gi yra tos mažos laisvės, kuriomis pradėjom naudotis nuo 1905 metų, ir Valstybės Dūma. Pasinaudodami laisvėmis, mes turim platinti susipratimą tarp minių, turim organizuoti darbininkus prie pasekmingesnės kovos su jų išnaudotojais. Vesdami kovą ir organizuodami (vienodami) darbininkus ir visus nuskriaustuosius, turim teipogi išnaudoti Valstybės Dūmą, su pagelba kurios galima išleisti įstatymus, ką užstos reikalus nuskriaustųjų, ką padės kovoj pavargėliams, ką pamažįs nors kai-kurias skriaudas nelaimingiems.

Bet to, kaip mes matome, nebėr. Nė viens tikras darbininkų draugas netiki į vaisingumą įstatymų prie dabartinės valdžios; visi gi, ką maž-daug supranta dabartinį Rusijos padėjimą, skaito už svarbiausią uždavinį mūsų atstovų dūmoj — išnaudoti dūmą agitacijos ir susipratimo dalykuose. Nurodydami dūmoj, arba su pagelba dūmos, juodus valdžios darbus, kritikuodami valdžios ir jos sėbrų užmanymus, ištraukdami aikštėn visokias biūrokratijos paslaptis — atstovai-socijaldemokratai gal atverti akis aklyjų ir pastūmėti juos prie tolimesnės kovos su despotų valdžia.

Toliau mes matome, kad daugumas žmonių nēr užsiganėdinę dūma, laisvėmis; — mažai to — reakcija vis smarkyn ir smarkyn veikia, permaino būdą rinkimų valstybės dūmon, naikina laisves, varžo darbininkų sąjungas, apsunkina kareivystę; toliau pabirkantai, pakėlę galvas, smarkiau pradeda spausti darbininkus, minios bedarbių auga, valstiečiai nesulaukia žemės, badas stojasi nuolatinu drangu visų pavargėlių, tas viskas iššaukia neapykantą prie dabartinių sąlygų, prie valdžios ir kartu išsidirba dirva užbaigimui revoliucijos.

Iš to visko mes matome, kad neišnyko priežastis, ką pagimdė Didžiąją Rusijos Revoliuciją. Mažai to — tos priežastys vėl pradėjo augti. Syki teip yra mūsų gyvenime, tai mes, kaipo socijaldemokratai, kurie pripažįsta, kad revoliucija gal pakilti tik dėkui ekonomiškom tam-tikrai susidėjusioms sąlygoms, negalim palaidoti revoliucijos, kol neišnyks tos sąlygos.

Tuo tarpu reakcija auga... bet jos augis neužmuš revoliucijos, tik priskubįs atsikartojimą jos aštresnės formos. Dabartinė reakcija gal sulaikyti ant kai-kurio laiko revoliucijos išsiplėtojimā, gal pratęsti judėjimo apmirimą, bet negal užmušti pačios revoliucijos, gal panaikinti tik permainingos valstybės rėdyme ir žmonių gyvenime. Mes gi nematom, kad mūsų valdininkai darytų žingsnius prie labiau atsakančios žmonėms valdžios, mes nerandam, kad žmonių gyvenime jau įvyktų kokios nors didesnės permainingos.

Bet jeigu da neišnyko priežastis, ką iššaukė Rusijoj revoliuciją, tai kodėl gal teip viešpatauti reakcija? Kodėl žmonės nusimine? Kodėl ūpas puolė?

Tą gal mums paaiškinti revoliucijos pradžia. Jau nuo kelių dešimčių metų Rusijoj pradėjo išsidirbinėti dirvą dabartinei revoliucijai. Ta dirva tai atsiradimas ir augis miesto proletarijato (darbininkų), vargingas jo ir valstiečių padėjimas.

Darbininkus išnaudojo pabirkantai; darbininkai pradėjo vesti su jais organizuotą kovą. Valstiečiai manė, kad jiems vargas gyventi tik dėl bajorijos ir prasidėjo aštresnė kova tarp valstiečių ir bajorijos. Valdžia žinoma užstoja reikalus kaip pabirkantų, teip ir bajorų. Darbininkai ir valstiečiai pradėjo suprasti svarbumą valdžios kovoj už duoną. Valdžia teipogi neįtiko ir buržuazijai, kuri norėdama lengviau krauti turtus, pamatė, kad to nepasieks,

kol nepasidalīs valstybės rėdymu su patvaldiška biurokratija. Ir pradėjo nemylėti valdžios ne tik svetimtaučiai, bet ir rusai. Tuos visus priešus sutvėrė senos ir naujos ekonomiškios sąlygos.

Bet dirva da nebuvo, kaip reikia, prirengta, kada prasidėjo nelaiminga Rusijos carizmui karė rusų su japonais, karė, kurią iššaukė supuvus «samoderžavijė», kad atitraukti žmones nuo vidurinio priešo — caro ir biūrokratų, ir pastumti juos prieš svetimtaučius-japonus. Karė nedavė carizmui to, ko jis laukė nuo jos: nesulaikė vidurinio judėjimo. Karė tik padidino skaitlių biūrokratijos priešų, sustiprino senus priešus ir priskubino revoliucijos pradžią.

Revoliucijos pradžia atnešė daug naudingų vaisių. Biurokrati-ja turėjo ne mažai nepasisekimų. Ūpas pakilo. Kova vis ėjo aštryn. Daugumas manė, kad jau, jau grius carizmas ir įvyks valstybės demokratiškas valdymas. Bet valdžia biskis po biskio susigriebė: žmonės da nebuvo, kaip reikia, prisirengę. Valdžia pakėlė galvą. Žmonių ūpas dėkui tam, kad ūmai negalėjo įvykdyti, ko reikalavo, turėjo pulti. Reakcija pradėjo augti.

* * *

Tai trumpa istorija mūsų revoliucijos. Ir, kaip matom, nēr ko bijotis reakcijos, nes jos galima buvo laukti. Teauga reakcija! Ji neatneš mums blėdies, ji tik priskubys puolimą carizmo, ji tik pastūmės žmones vėl prie aštresnės kovos su prispaudėjais, prie kovos už savo teises.

Už tai dabar uždavinio mūsų tur būti prirengimas žmonių prie tolimesnės kovos su valdžia, kad tolimesnė kova atneštų geresnius vaisius. Tam tikslui turim mēs išnaudoti kiekvieną progą, kiekvieną atsitikimą valstybės gyvenime, kiekvieną valdžios užnamą ir žingsnį, platinimui susipratimo tarp darbininkų ir valstiečių, didinimui tarp žmonių neapykantos prie visokių valdytojų. Platindami gi susipratimą, turim būtinai organizuoti darbininkus.

Mēs turim rūpintis kuo daugiausia išdirbti priešų mūsų prispaudėjo, kad atėjus atsakančiam laikui, sukiltų kuo-didžiausia minia. Tam tikslui reikia daugiausia visokių raštų.

Nenusiminkim, revoliucija da nepasibaigė! Veskim savo darbą pirmyn, o valdžia nenoroms mums padės... Ir smaugdama žmones, varžydama darbininkus, atiduodama į rankas bajorijos ir visokių činovnikų valstiečius, nurodys jiems visiems, kas jų priešas, o kas drangas. Valdžia savo darbais, kaip sakyte sakys darbininkams ir valstiečiams: «Jūs, darbininkai, jeigu norite pagerinimo savo padėjimo, jeigu norit trumpesnės darbo dienos, didesnės algos, tai pirmučiausia turit nuversti nuo savo sprando mane, — mane, jūsų priešą ir apginėją skriaudikų, nes kol aš ponasiu, tol ne duosiu jums, kaip reikia, organizuotis, o jeigu pradėsit reikalanti nuo pabirkantų ir dvarininkų geresnio šmotuko duonos, tai aš jums duosiu kulų ir nagaikų. Ir jūs, valstiečiai, neužmirškite apie mane, nes turiu, kiek reikia, kazokų ir sargybinių...»

Draugai, nenusiminkit ir veskit kovą toliau, nes mūsų pradėtas darbas da nepraloštas — revoliucija da nepasibaigė, ji tik biskį aprimo, kad su laiku vėl galėtų prasidėti. Kas kaip gal teprisideda prie dabartinio sunkaus darbo, o kuo daugiau prisidės, tuo greičiau pasieksim savo siekį dabartinėj revoliucijoj — nuversim biurokratų valdžią. Neklausykit tu, ką jau numarino Rusijos revoliuciją arba rengiasi ją numarinti. Revoliucija nemirs, kol bus jai atsakanti dirva. Prie darbo, prie kovos... ir laimės.

Z. A.

Unija ir jos veiklumas.

Ne kartą pažvelgus į laikraščius patėmijame garbinant «naujus dievaičius» ir jų darbų — k. t. J. Mitchellį su jo šalininkais

ir jų veiklumą. Giria juos, būk jie nuėmę sunkią vargų našta nuo darbininkų sprando ir net pažadėjo dangaus kraštą...

Bet ar ištikro teip yra?

Peržvelgus tą reikalą, visai kitaip pasirodo. Kaip matome, J. Mitchellis yra mums daug gėro padaręs, kad jis, nuvažiavo kartais į tulas vietas, ten darbininkų nešiojamas ant rankų, pamurmėjo kelis žodžius po savo nosia, ragindamas darbininkus, laikytis prieš kapitalistus, pareikalaut didesnės užmokesties už savo darbą. Bet keno naudai jis tą darė?

Iš tikrųjų — vien savo naudai, nes per tai gavo didelę garbę ir turtą, pirmiaus buvo lygus su visais anglekasiais, šiandien skaito šimtus tūkstančių dolerių, — ar tai neišnaudojimas darbininkų? Matydamas gerą progą pasinaudojimui ir bile žmogus, turėdamas energijos ir pritarėjų, būtų tai padaręs darbininkams. Bet kodėl garbus J. Mitchell nieko neatsižymėjo, kada Kolorados valstybėj kapitalistai su savo bernais šaudė streikuojančius darbininkus? Gal jis nežinojo ar nenorėjo žinot? Tam panašių atsitikimų yra daugybės, kuriuos visuomenė gerai žino. Ištikrųjų dabartinė unija pridirbo vien tik daugybę «vagių» ir apiplėšia kiekvieną darbininką be pasigailėjimo...

Kiekvienas darbininkas, norintis gaut darbą kasyklose, turi sekančią duoklę mokėt: jeigu visai nedirbęs kasyklose, tai įstojimas į uniją 50 dol., bet dviems liuditojams paliudijus, kad jau pirmiaus dirbęs kasyklose, įstojimas tik 10 dol. Vienok pusę tų pinigų turi įmokėt prieš pradėsiat dirbt, nežiūrint, arturi ką pavalgyt, ar ne. O jei neturi pinigų užsimokėt įstojimo mokesčiai, tada gerbiamoji anglekasių unija suteikia tau «laisvę», kuria pasinaudodamas gali laisvai badu numirt...

Dirbantieji darbininkai turi mokėt po 50c. mėnesinės mokes ties ir paprastai 0.01 atitraukia iš uždirbtų pinigų. Bet ką gi su tais mokesčiais gero nuveikia darbininkams? Nieko. O streikui ištikus pinigų nėra. Matomai iš pinigų, atitrauktų nuo darbininkų, dalį skiria užlaikymui unijos šulų, o antrą dalį palieka pašelpai laike streikų. Vienok streikams ištikus, išmeta tau vieną dolerį į dvi savaites, o likusius unijos šulai sunaudoja — įsitaiso sau namus, dailiai pasivažinėja, pasilinksmina, o tau, vargše darbininke, kaip nēr, teip nēr to prižadėto dangaus...

Bet štai artinasi nauja «unija», kuri riša viso pasaulio darbininkus į vieną ryšį, kuri šaukia: «Darbininkai visų šalių, vienykitės!» Tą tai mēs turime pripažint už tikrą «uniją», nes jai įvykus, nebus išnaudotojų skriaudikų, bet aprūpīs visus lygiai, kaip išmintinga motina savo vaikus; tada sulauksim geresnio būvio, tada pražydės meilė, lygybė, brolystė.

Teprasmenga dabartinis surėdymas, teprasmenga išnaudotojai ir jų patarėjai! Teįvyksta visuotinas socializmas, kurio mēs laukiame kaip saulės užtekant, visiems nuskriaustiems.

Pana, Ill.

J. Kaminskas.

Ką mēs turime veikti bedarbės laike?

Šis mano klausimas gal išrodys ne vienam lyg juokingu: gal ne vienas pasakys, ar gi jau mēs socialistai nežinom, ką veikti bedarbės laike. Ir ištikro, ar gi mēs nežinom, ką veikti, ar tas klausimas ne bereikalingas. Mēs atmenam kaip ėjo gerai darbai, tai visi kalbėjom, kad nėra laiko skaityt, nėra laiko susirinkimai daryti, reikia dirbti. Taigi dabar, kada jau darbai teip sumažėjo, jau vietoms dirba tik po 8 valandas, vietoms da trumpiau, tai jau laiko ligi valiai skaitymui ir galima tankiai padaryti susirinkimai! Dabar tai laikas mums išdirbti plenus tolesnei kovai su kapitalizmu. Dabar bedarbės laike, kada iš priezasties kapitalistų, žmonės

nuėmę sunkią vargę
ėjo dangaus kraštą...

o pasirodo. Kaip matome
s, kad jis, nuvažiuo
mas ant rankų, pam
s darbininkus, laikytis
okesties už savo darbu

es per tai gavo didelę
anglekasiais, šiandien
neišnaudojimas darbu
ir bile žmogus, turintis
s darbininkams. Bet

kada Kolorados valst
kuojuančius darbininku
našių atsitikimų yra
crujų dabartinė unija p
kiekvieną darbininką

aut darbą kasyklose, k
ėš kasyklose, tai įsta
aliudijus, kad jau p
vienok pusę tų pinigų
, arturi ką pavalgyt,
rokesčiai, tada geriau
uria pasinaudodam

po 50c. mėnesinės
btų pinigų. Bet ka
ums! Nieko. O str
itrauktų nuo darbu
trą dalį palieka pa
išmeta tau vieną da
udoja — įsitaiso su
o tau, vargšė darbu

riša viso pasaulio
inkai visų šalių, vie
«uniją», nes jai į
iš visus lygiai, ka
tsim geresnio būvio

eprasmena išnaudo
lizmas, kurio me
iaustiems.

J. Kaminkas

ėbės laike?

iam lyg juokinga
i nežinom, ką veikt
ką veikti, ar tas
ėjo gerai darbu, ta
iko susirinkimai d
oai teip sumažėję
i trumpiau, tai ju
padaryti susirink
rei kovai su kap
es kapitalistų, im

miniams tampa atstatyti nuo darbo, tai ten proga agitacijos. Bet ar mes, draugai, atliekam tą, ką mums programa rodo šitam bedarbės laike? Ne, mes elgiamės visai priešingai, vietoj lavintis, užimti laiką skaitymu, mes tą laiką praleidžiam ant tokių darbų, į kuriuos rodos, mums reiktų šnaira akia žiūrėt. Vietoj daryti tankiau susirinkimus, jau pradėdam į tuos pačius mažai nueiti, vietoj laiko praleisti susirinkimuose, mes pašvenčiam tą laiką ant kaziravimo (nors ne visi teip darom). Čia nesakau, kad mums reikia atsiskirti nuo kazirinkų arba nuo pijokų. Žinoma, ir iš tokių galima padaryti žmones, jeigu dirbtume. Bet mes vietoj juos agituoti, parodyti blogas puses jų darbų ir geresnį kelią, kuriuo privalo žengti kiekvienas darbininkas, tai vietoj to, jie mus atitraukia nuo darbo, o pritraukia prie savo pulko, — ar gi ne gėda?

Ir teip elgdamiesi žmonės, rodos, neturėtų vadintis save socialistais, bet kitokiū vardu; kokį jiems vardą suteikti, aš nežinau, smelsčia, kad šitą pridurtų redakcija. (Vardas, kaip ir žodis, nepašaukia blogumo priežasties. Red.)

Adomas Zanavykas.

9 sausio.

TREJI metai... Treji metai, kaip Rusijoje eina narsi ir atkakli kova už laisvę ir žemę... Daug kraujo pralietas ir daug ašarų išlieta per tą laiką!...

Ilgai Rusijoje viešpatavo tamsybė. Tamsūs žmonės gimė, augo ir teip mirė. Iš dūmų pabriekų ir mašinų dundėjimo išaugo nauja klasa — proletarijatas (darbininkai). Jis išėjo iš ūkininkų ir pats buvo tamsus, bet vis tvėrė už mokslo ir su laiku spēka šviesos prisipildė galvas ir jaunas krutines. Gyvenimas-gi vis tapo sunkesnis ir blogesnis.

Ant krašto nušvietė žaibai baisios karės su Japonija. Daug ji darbininkų apšvietė ir jie pamatė visas neteisybes skriaudikų ir valdžios prispaudimus ir tarė: «Mes norim duonos, šviesos ir liuosybės!» Pakilo minia šimtais tūkstančių ir iš karto neatrado teisingo kelio.

Su balta vėliava pakaros, su pačiomis, vaikais ir seneliais ėjo sau ramiai pas carą-apgaviką prašyti palengvinti sunkų jungą. Tas buvo 9 sausio (pagal naują kal. — 22) 1905 m.

Su kulkomis, švinu ir variu sutiko budelis caras. Lavonais ir krauju nuklojo gatves. Su pralietu nekaltu krauju ir tūkstančiais lavonų tapo atrastas tiesus ir teisingas kelias prie laisvės ir žemės ir nusižeminimo vėliava pavirto į vėliavą atkaklios kovos. Ta kova ir eina jau treji metai.

Ilgai darbininkai buvo vieni; tamsūs ūkininkai nesuprato jų kovos ir akli kareiviai nežinojo prieš ką juos siunčia ir žudė savo užtarytojus. Darbininkai tebeveda kovą ir ves, pakol visai iš pamatų nebus išgriautas tronas juodašimčio-budelio caro ir visų jo tarnų. Darbininkai vieni patys negali atlikti tokio didžio darbo, pakol neis kartu į kovą ūkininkai ir kareiviai neatkreips ginklus į žmonių priešus. Ir tas bus greitai. Palengva jau pradeda išbadėję ūkininkai suprasti savo tikrąjį padėjimą, o supratę pradeda iš jo išėiti, stengiasi kovoti už šviesą, laisvę ir žemę. Teipgi ir tas tykus ramumas po sukilimo dienų kariumenės Sevastopolyj, Kronštadte, Sveaborge, Kurske, Breste, Liepojuj, Vladivastoke ir kitur ne gerą siūlija žmonių priešams.

Renkas spēkos dėl didžios ir narsios kovos, kuri nušluos prakeiktąją caro valdžią ir jos tarnus. Žns tie, kurie laisvės kovotojų krauju žemę permerkė. Ir tada!... Ir tada liuosoj Rusijoje užtekės liuosybės saulė ir taps atvira kova už visą žmoniją, už socia-

lizmo idealą.

Diena atkeršijimo, diena išsiliosavimo nebetoli...

Žagarietis.

Draugo A. B. atminimui.

Tad blaivēs užtemęs dangus...

Sužė, sukaukė audra...

Virpėjims apėmė sostus,

Drebėjo tamsioji jiega.

Ir laisvė pasklido plačiai...

Atgijo prispausta širdis,

Tiek spausmo pakėlus kantriai...

Ir džiaugsmu pražibo akis!

Ir džiaugės nulūdus minia...

Veluks plevėsuoja raudons —

Žmonijos sąryšio žymė,

Ir rodo, kur meilės yr' trons...

Ir skamba griausminga giesmė

Iš šimtų krutinių vergų;

Ir ilgai da aidas skambėj,

Nuo kalnų lig jurių plačių.

Bet temsta trumpoji giedra

Ir vėjas vėl pučia šiaurus.

Atkuto tamsioji jiega;

Praėjo mat jos svaigulys.

Vėl budeliai siunta akli...

Po kaimus skraiduolių būriai

Tik laksto, kaip žvėrys pikti...

Tik švilpia nagaikos, šūviai...

Užtemo visai jau dangus,

Ir žemė paplūdo kraujuos...

Tik karia ir šaudo draungus,

Kankina biauriuose urvuos.

Aptyko, nurimo liaudis;

Permaž da turėjo jiegų.

Dūsauja ir verkia širdis

Liuosybės karžygių uolių.

Aprauda žuvusius draungus:

Tebūnie garbė amžina!

Ir pina liaurų vainikus,

Ir stato akmens stovylas...

Įbrėsti auksinėms raidėms

Per amžius žibės jų vardai.

Teilsisi brangūs draugai,

Tespaudžia juos žemė lengvai!

P. Posmyla.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Peterburgo policmeisteris vėl sustabdė du geresniuosius dienraščius: «Tovarišč» ir «Segodnia». Priežastis: jie platina revoliuciją. Peterburge dabar išeina tik vienas dienraštis. Caro šeimyną, besimeldžiant per kalėdas, pagavo šaltis ir dabar serga įpėdiny Aleksiejus ir keturios jo sesers. Turbūt bus kalti už tai revoliucionieriai ar žydai.

Dėl šventų kalėdų Vilniaus gubernatorius paliosavo dalį po-

litikos nusikaltėlių; kitiems sutrumpino terminą.

Dūma kas kart aiškiau pasijunta bespėke. Pats jos prezidentas ją pavadino komedija, kadangi atstovai labai retai teateiną ir posėdžius: kai kurie per visus tris mėnesius nė sykį nebuvo.

Karės ministeris išsiuntė 4 infanterijos brigadas į Tolinuosius Rytus. Rūpinasi mat, kaip Kynai ir Japonija ginkluojasi.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Bedarbių judėjimas. Bedarbė auga didyn, teip pat ir bedarbių judėjimas. New Yorke «Socialist Party» pildomasis komitetas atsišaukė į visas socialistų kuopas ir darbininkų draugijas su tikslu padaryti bedarbių konferenciją (pasikalbėjimą). Kiekviena draugija siųs į konferenciją po 2 delegatų. Konferencija bus 11 d. vasario, vakare, Labor Temple, 243 E. 84 Str. — Philadelphiaj (sausio 22 c.) 100 bedarbių stalorių [carpenters] su trims kalbėtojais atėjo į City Hall pas majorą reikalauti, kad jis ką gal darytų, kad tik jiems būtų darbo. Stalorių bedarbių esą 4000. Majoras prizadėjo «rūpintis», bet pasakė, ko čia jie atėję «kuopoje»: tas «galis iššaukt kritiką». (Maskoliškai!). Baldwin lokomotyvų pabirkas, paleido veik visus 24 tūkst. darbininkų.

Bostone minia bedarbių privertė turėjų bažnyčios kunigą rinkti jų naudai aukas. Wellstone, Ohio valst. keli šimtai bedarbių, vadovaujami socialistų, sausio 25 d. nuėjo į City Hall ir perdavė majorui peticiją, prašydami darbo. Sausio 27 d. Clevelande buvo bedarbių mitingas, socialistų sušauktas ant Publiško plečiaus.

Dr. Reitman, Chicagos bedarbių demonstracijos vadovas, tapo paleistas iš kalėjimo (jį kaltino už «maišto» kėlimą).

Darbininku judėjimas svetur.

Anglijoje, apygardėj Tyne, nuo seniai grėsė laivų darbininkų streikas ir dabar jis prasidėjo nuo 22 sausio. Streikuoja su viršum 4000 žmonių. Streiką paskubino uždarbių apkopojimas.

* * *

Airijoje vėl pakilo žemės randauninkų maištas Geevagh apygardėj; jie atsisako mokėti dvarponiams randas už žemę. 20 žmonių areštuota; jie kaltinami už maišto kėlimą.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

Nauja kuopa. Chicago, Ill. sausio 26 susitvėrė nauja kuopa, užima vietą Torrington, Conn. kuopos No. 37.

A t s i š a u k i m a s.

Dvi ypatos A.G. ir P.G., Atsižymėjusios Rusijos revoliucijos darbuose — Lietuvoje — plačiai žinomos ir Amerikos lietuviams, gyvena dabar užrubežėj, kur norėtų baigti mokslus, bet neturi kuo nė pragyventi. Viena draugija, platinanti apšvietimą ir palaikanti revoliuciją Lietuvoje, atsišaukia į Sąjungą, kad ji paremtų tuos draugus medegiška. Todėl, draugai, kurie prijauciate tam

reikalui, malonėkite aukauti, kiek kas išgalite.

Šitas atsišaukimas yra perėjęs per rankas Pildomojo Komiteto P.K. pilnai pritarė. Vardai jų pasilieka slapybėje ligi tam tikram laikui, kada nebus pavojaus praešus, kad ir viešai.

Aukus reikia siųsti į «Kovos» redakciją.

Su broliška meile

LSS. sekr. P. Dubickas.

Rengimes prie IV Susivažiavimo LSSA.

Drauges ir Draugai! Štai diena po dienai artinasi ir IV susivažiavimas. Atsiminkit todėl, jog nuo jūsų viskas priguli. Rajonai, kuopos ir pavieniai draugai, visi pradėkim iš laiko ruoštis, nes matom kasdien, jog mūsų darbas auga, teipgi mūsų slogučiai (kapitalistai), pagimdyti biaučių aplinkibių, sunkina mums juogą, didina vargų našta ant mus pečių. Todėl idant sutriuškint tą blaurų tamsybės surėdymą, o vieton to įvykdyt laisvę, lygybę, brolybę, privolė mūsų kiekvieno susipratusio darbininko — suvienytom spēkom prisidėt prie prašalinimo vergijos, — sukruškim!

Užėjus dabartinei nelemtai bedarbei, daugybė mūsų draugų darbininkų neteko darbo, todėl ir finansiškas stovis mūsų LSS. ne auga teip smarkiai kaip reikia. Tiesa, nors mes sąjungos turtu gana daug praturtėjom per šiuos metus, nusipirkom gava apščiai raidžių, išleidom jau ir literaturos savo; teipgi nemažai turim literaturos sąjungos agenturoje, ko pirmiausia pas mus visai nebuvo, — visgi galima pasidžiaugt vaisiais savo darbų. Bet, draugės ir draugai! kad būtų darbas išnašesnis reikia, idant būtų didesnis užsitikėjimas, o tą galim atsiekt per tikrą solidariskumą visų sąjungos narių. To da mums ir truksta.

Kad to išvengt, skubinkimes iš aukšto rupintis, statyt kandidatus į sąjungos istaigas, komitetus ir tt.; rupinkites išrinkt delegatais rimtus, protaujančius draugas, galvokit iš kalno sutaisyt susivažiaviman raštiškus įnešimus, nes tas viskas susivažiavimui duos medegą ir delegatai galės aiškiau suprast nuomones nors ir neprisibuvusių susivažiaviman d. gų. Užvis svarbiausia, pasirupint kuo atsakančiausius, darbščius draugus išsirinkt ateinantiems metams į Sąjungos tarnaujančiųjų vietas, nes darbštus ir nuovokus draugas daug gali sąjungai naudos atnešt, žodžiu sakant, nuo darbščių komitetų narių, sekretoriaus ir administratoriaus priguli maždaug visas sąjungos kunas.

Todėl, draugės ir draugai, jūs tą viską žinot ir matot ir jūs tik galit tą dalyką pakreipt į naudingąją pusę, už tat prie jūsų kreipiuosiu — prisidėkit visi drauge.

Jūsų dėl sociališkos revoliucijos, narys Pildomojo Komiteto LSSA.

J. Grinius.

Ką turime veikt su bedarbiais?

Paskutiniu laiku šis klausimas su visu smarkumu pradėjo verztis į kasdieninį mūsų gyvenimo programą. Piniginis krizis, atleisti tukstančiai darbininkų iš dirbtuvių, vaikščiojanti gatvėmis be jokios vilties gauti darbą, teipgi pribuvanti nauji iš po caro jungo ir kitų šalių jieškoti laimės «laisvoje» Amerikoje, spirt espiria mus apmislyt, kas iš to visko bus? Žinoma, kad ir kasžin kaip mislytume, šiandieniniame surėdyme mes nieko negalėsime išmislyt, kad išsklaidyt tą gresiantį debesį. Bet, kada matosi ašaros, eimanavimai neturintųjų darbo, pastogės ir valgio, tai butinai esam priversti apmislyt, kaip tas vargas palengvint.

Esant dideliui skaitliui bedarbių, Philadelphijos 1-ma LSS. kuopa išrinko tam tikrą Komisiją, kurios privalybė bus rupintis nors iš-dalies, kiek galima, bedarbių likimu. Pradžiai savo darbo minėtoji komisija išdirbo šiokių-tokių įstatus, kuriuos 1-ma kp. užtvirtino ir kurie nutarta, kaip galint, vesti į veikmę. Dėl pavyzdžio kitoms kuopoms, šiuos įstatus čion patalpiname.

Medežiškam aprūpinimui bedarbių komisija priėmė šiuos įnešimus:

1) Ištirti miesto valgyklas ir, jeigu bus galima, įvest ten savo draugus bedarbius.

2) Užklaust kuopos draugų, kurie iš jų gali ypatiskai prisidėti prie šelpimo: pinigais, valgiu, kvatera. Tokių draugų paimt adrisus.

3) Kiek galima stengties bedarbiams parupint darbą. Jeigu negalima savo mieste, tai susinešt su draugais kitų miestų.

4) Atsišaukt į kitas lietuviškas draugystes ir kviest prie bendro šelpimo bedarbių.

Vedimui politiškos propagandos nutarta:

1) Susinešt su kitų tautų darbininkiškoms organizacijoms ir pasiteiraut, ką jie mano veikt užėjus bedarbei.

2) Pakelt tarptautišką minių demonstracijų reikalaujant iš valdžios darbo ar duonos.

3) 1-ma kuopa tur išleisti atsišaukimus, plačiai išaiškinant politišką prasmę bedarbės.

Tai tokį darbą mes sau pasiskyrėme pagerinimui bedarbių-draugų likimo. Ar mes galėsime tokiu budu pagerint ir, abelnai, ar mūsų galėje yra pagerinimas prie dabartinio surėdymo tvarkos, ateitis parodys.

Sekr. 1-mos LSS. kuopos A. Bernotas.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės po

pieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Coalton, W.Va. Mūsų miesčiukas yra mažas, susideda iš 3-jų gatvių, kurios yra apgyventos lietuviais, lenkais, rusais ir kitokiais. Visi dirba kasyklose «Davis Colliery Co». Vargingas yra mūsų padėjimas. Ateina 6 valanda ryto, jau mes visi su žiburiais ant kaktos einame į mainas (kasyklas). Ant galo prieiname prie urvo tamsaus, kaip prie grabo ir visi lendame po žeme, laukiame kas valandėlė mirties, žiurime kad neužgriūtų. Ateiname ant galo į savo pleisą. Išveža karus prikrautus anglių, ir inspektoriai žiuri, ar nepamatys kokio norins akmenėlio, netyčia įdėto; jeigu atranda, tad tau atitaukia keletą centų, vietoj 80c., gauna tik 50-60 c. Ir teip vargingai dirbame ištisą dieną toj pekloj po žeme! Eidami namon, nekuri eina į ofisą paimt po keletą centų ant valgio, tad ofise išduoda korčiukę, su kuria einame į kompanijos štorą ir gauname vietoj gerų pinigų, kokius ten kuponus, padirbtus iš liako. Bet kas iš to? Kompanija pabrangino savo štore visus produktus du syk tiek, kiek jai kaštuoja. Darbininkas vos tik gal užsidirbt ant maisto. Turime ir kitą gerą čiulpiką-kunigėlį. Tas sėdžia sau kambaryj išputęs didelį pilvelį, dar turi 2 gražias merginas, kurios jam tarnauja. Kai nueina koks katalikas pas jį, tai jis jau nepagailės to darbininko: čiulpia paskutinį centą. Įženga į bažnyčią pas mus kaštuoja daugiau, negu svaras kiaulienos, — net 20c.

Gana jau, broliai, mums kentėt ilgiau! Laikas keltis iš miego, ir vienytis į kruvelę! Kovot, kovot, prieš tuos čiulpinkus!

St. Eringis.

Youngstown, Ohio. Darbai pamažėle, nekuriuose pabrikuose pasijudino, bet girdėt, kad ir vėl apsisotos. Daugumas darbininkų jau išvažinėjo tai tėvynėn, tai į kitus miestus, bet ir apsilikusius gandas neapramina, nes laukiama toliau blogia — bedarbės.

Lietuviai matomai mažai tepaiso apie bedarbę. Mat geresniuose laikuose nepaspėjo Maušiu bei teismuose sugrust iki paskutinio grašio, tai dabar turėdami gražaus laiko, likučius skirsto, kuriam da kiek priguli, tai atsilygina. Nors tas neapeina visuomenei ir tarp lietuvių nenaujiena, bet ir užtylėt negalima apie tokius karžygius, kurie žemina vardą abelnai visų lietuvių. Laukiant naujų metų apie 11 v. nakties, ėjo iš svečių P. Bokanas (apie 20 m. amžio) ir da koks vaikas su juo; ant gatvės Federal užpuolė iš užkaborio juos žmogmušiai: Šimbelis ir jo draugas. Bokanui su bonka į galvą teip svojo, kad tas išsitiesė, ir gulintį su peiliu supiaustė. Bet kad buvo žiemiskai apsirėdęs, tai peiliu mažai teisužeidė, bet bonku galvon nepagailėta. Antrasis pabėgo. Pasivykėję jį, vėl sugrįžo prie pirmosios aukos, ir pakliuvo į policijos rankas. Sumuštasis gal but pasveiks. Jau tris kartus buvo tardymas teisme ir da neužsibaigė. Budeliai paleisti, padėjus

paranką už vieną \$ 1000, už antrą \$ 270.

Indijos laukiniai žmonės to nesumano padaryt, ką lietuviai — Rymo katalikai! O pakalbink paimt į rankas knygelę ar laikraštį, tai tave išniekys — bedieviu, socialistu ir tt....

Kepurza.

Hoboken, N.J. Jau trečia savaitė, kaip neatplaukia čia joks laivas, o prigulėtų ateiti šešiams-septyniems laivams kas savaitė. Labai prasti laikai Hobokene ir New Yorke. Daugybė bedarbių.

Jersey City, N.J. Jersey lietuvius kalbino, prisidėti prie parapijos atvažiuavęs kun. Šedvydis, ką pirmiau buvo Pittstone (Pa.), o paskiausiai laiku tvėrė parapiją Bayonnėj (N. J.). Jis norėjo, kad duotų 600 dol., ką buvo kadaise sudėta parapijos tvėrimui. Nieks jo nepažino. Viens klausė, kas jis per viens, ar kunigas esąs. Šed. trenkė kumsčia į stalą, sakydamas, kad jis atsiūstas iš Lietuvos. Vienas tik pažino jį ir užklausė: Ar tai tu Šedvydis, ką Pittstone su gospadine provojais? Kun. Š. tuo pašoko, pasigriebė žiponą ir išbėgo.

New York, N.Y. Ne tik lietuviai kunigai persekioja nepatinkamų laikraščių pardavinėtojus, bet ir rusai kunigai moka tą juodašimtišką darbą varyt. Prieš pat kalėdas pravoslavų bažnyčios kunigas užsiundė policiją ant kelių vaikinių,

Caras ir žmonės.

Iš rusiško vertė *J.J.Smailis.*

SAUSIO 9 (u.st. 22) dieną 1905 metais Peterburge atsituvo pokilis caro su žmonėmis. Retai teikiasi viešėtis caras tėvelis su savo mylimaisiais valdiniais. Bet kad jau kartą pasiviešė, tai ilgam laikui liekti atmintyje ta diena. Teip tai ir Petrapiilės darbininkai niekuomet neužmirš 1905 metų sausio 9 dienos. Šita diena teip prakilni ir svarbi, kad visiems Rusijos žmonėms, visai liaudei per ilgus laikus ji pasiliks atmintyje! Visi gaivalai turi žinot, kaip sumislyta ir kuom užsibaigė tas pokilis caro su darbininkais.

Sumislyto tą puotą pats darbininkai. Bloga jiems gyvent, teip bloga, kad negalima plunksna to visko aprašyt, ką jie turėjo panešti. Diena dienop, nuo ankstybo ryto ir lig vėlybos nakties, beveik be pertraukos — darbas; užmokestis mažas, gyvenimui grįžios mažos, ankštos, drėgnos ir sušvinkusios. Pabrikų užveizdos spaudžia, persekioja ant kiekvieno žinksnio, kaip įmanydami stengiasi apgaut, neužmukėt prigulinciai uždarbį, apiplėšt; prie to da prakeiksmu keikia, — žodžiu: darbininką už žmogų nelaiko. Gyvena darbininkas blogesniame padėjime, negu gyvulio kokio... Valkioja jį be gaileščio ir į dešinę ir į kairiąją pusę, ir nors kažin kaip

kurie pardavojo «Russkij Golos v Amerikie» netoli jo bažnyčios. Policija juos areštavo. Buvo byla. Kunigas tvirtino, kad tas laikraštis šaukiąs daryt netvarką — anarchistiškas. Teismas «kaltininkus» paliuosavo.

Union City, Conn. Apie porą mėnesių atgal čia buvo surengta vien iš neženotų («singelių»). Žinoma, aš to nelabai peikiu, bet ve kame dalykas. Viršininkai partijos, rengdami balių, padarė tikietus po 1 dol. 25c. Jie sukutyrė: perbėgę lietuvius biznierius, surinko dykai, kaipo auką: alaus, cigarų ir tt. O likusius pinigų į kišenių. Liko apie 6 dol. 70c. Kai—kurie tų singelių meldė, kad likusius pinigų paaukuotų ar revoliucijai, ar kam kitam. Tai revoliucionierius pavadino razbaininkais.

Nebylys.

East St. Louis, Ill. Atsilankius drg. K.Rutkui, 44 LSS kuopa parengė viešą susirinkimą su prakalboms. Kalbant drg. K.R. apie kapitalistų surėdymą, dabartinį krizį ir priminus socialistų persekiotojus, kun. J.Godeikis, norėdamas pertraukt arba užrėkt kalbėtoją, pradėjo rėkauti. Susirinkimo vedėjas apstabdė kunigėlį, sakydamas, kad kalbėtojai pabaigus galėsįs jis kalbėti. Prisiėjus aukų rinkimui draugai perėję per salę surinko 4.05. Paaiškinus kalbėtojai, kam turime paskirti aukas: pusę revol. reikalams ir pusę literaturos jiems jau dirbtų — visuomet nekantanti, visuomet piktžodžiauja, visuomet šmeižia, girtuokliais bei tinginiais vadindami darbininkus.

Kiekvienam yra malonu šilta pastogė, skanesnis kąsnis: darbininkui žmogui ir—gi nė kiek nemažiau, kaip ir visiems žmonėms. Suprantama, pabrinkinis gyvenimas su visais jo brutališkumais, pažeminimais bei apšmeizimais nuo seno jau iššaukė darbininkuose atkeršijimą. Apleist pabrinką negalima: kur—gi kitur gausi? Ir nė į sodžių eit! Ir pradėjo darbininkai prašyt nuo valdininkų padidindimo algos, žmoniškensnio apsiėjimo — žodžiu: viso to, kas yra žmogaus pragyvenimui reikalinga bei naudinga. Bet pabrinkantai žmonės kieti. «Matyk, ko jie nori, netikėliai, tinginiai, girtuokliai!» — pludo jie ant darbininkų visuomet, kada tie tik kreipėsi prie jų su prašymais. Ir kiek jau klabino darbininkai, kiek lankavojosi, kiek kloniojosi, nieko, o nieko neišmeldė. Visi tarytum buvo susikalbėję prieš juos: amatininkai, inžinieriai, teknikai, direktoriai, pabrikų inspektorai ir pabrikų savininkai.

— Nė kokių nēr, nė nebus atmainų! Išivyravo biesai! — kalbėjo pabrikų ir kitų pramonų viršininkai.

Tuomet darbininkai nutarė gelbėtis suvienytomis spēkomis, bet jau ne prašymais bei maldavimais, tik streiku. Išanksto susikalbėję, trenkė jie darbą ir reikalavo pagerinimo buvio. Bet pabrinkantai — žmonės ne be gabumo: sumano, kaip užstot už savo pelną.

— A—a! Jūs į kuopas dedatės! Ar nežinote jūs, p r a h-

fondan – publika ant to sutiko. Mūsų kunigėlis vėl pakilo ir pradėjo sakyti, kad nekuri priklausą prie demokratų partijos, tai negalima aukas paskirti socialistam. Ir paaiškinus kalbėtoji apie demokratų, publika nesutiko jiems aukaut. Kunigas atsisakė kalbėt, kada jį kvietė. Girdi čia jis negalys kalbėt, ba tai socialistų susirinkimas, o jis esąs ne socialistas. Publikai reikalaujant, kalbėjo kiek, bet jam visai nesi-sekė.

M. Rasimas.

Chicago, Ill. Demonstracija. Sausio 23 d. buvo bedarbių demonstracija, kur dalyvavo kokie 4 ar 5 tūkstančiai ypatų. Demonstracija prasidėjo 2 val. po pietų, nuo «Lake Front» irėjo tolyn į miestą. Pradėjus eiti demonstrantams, slaptoji policija ėmė žmones stumdyti, bet žmonės nesiskirstė, ėjo sau ramiai toliau. Bet nenuėjus penkis, šešius blokus, apstojo policmonai, kurie jau pirmiau buvo miesto valdžios suorganizuoti ant demonstrantų, ir ėmė žmones mušti su lazdomis. Mat kapitalistai vardan šventos ramybės nenor, kad darbininkai reikalautų duonos, tai vieton duonos pavaišino policmonių lazdoms. Policmonių, kaip kokie žvėrys, šoko mušti, nežiurėdami nė moterų nė senelių. Kai–kuriuos ir labai apdaužė. Suareštavo demonstracijos vadovą dr. Reitman ir dar nekurias ypatus. Tai tau ir Amerikos laisvė!...

S. Strazdas.

v o s t a i, kad pagal mūsų Rusijos įstatymus streikai uždrausti! – šaukė jie ant darbininkų.

— Kasgi čia priešingo įstatymams? – atsako darbininkai:– Mēs nieko blogo nedarome: jūs mus slėgiate ir sunkinate, mėsgai savo reikalaujame, – tai ir viskas.

Tuomet savininkai kuono–greičiausiai pašaukė policiją ir kazokus.

— Marš prie darbo, jūs, valkatos! – pludo koks pristovas ar kazokų viršininkas, apicieras:– Aš jums parodysiu kelt buntą!

Teip tai sauvališkai priversdami fabrikantai su policija vykdino tvarką. O tvarka pagal mūsų, pagal rusų nuomonę tampa tuomet, kuomet darbdaviai be mieras prislėgia darbininkus, o darbininkai nesipriešindami, su nuolankumu neša savo kartybių gyvenimą. Policija gi gauna kyšius ir įkalbinėja: pas mus viskas tyku, viskas padoru, — vienu žodžiu: tvarka.

Teip ėjo metai po metų. Darbininkų eilės vis dauginosi ir dauginosi, bet buvis jų nė kiek nepasigerino, – stpenė, vis ėjo blogyn ir blogyn. Visoki persekiojimai, neteisingi šmeižimai plėtojosi vis labiau ir labiau. Aiškiai matant savo kritišką padėjimą, ėmė apsimislyt ir sanprotaut darbininkai, kaip galima butų išsigelbėt iš to skurdo. Nuo valdininkų pasigailėjimo nēr ką laukt, policija stoja už juos. Ar gi paprašyt aukštesnės «načalstvos»? Gal ir ateis pagelbon vargšams darbininkams.

New Britain, Conn. Užstojus piniginiam kriziui darbai visai sumažėjo; dirba tik po 7 ir 8 val. ant dienos ir tai da numazino mokestį. Žmonelių be darbo vaikščioja daug.

Lenkai paketino vaziuoti į tolimesnes šalis jieškoti darbo ir geresnio pragyvenimo. Tai jų klebonas teip juos persergėjo: Mieli vaikeliai, nevažiuokit į tokias vietas, kur nėra kunigo, bažnyčios... Jei neklausysit – važiuokit: savo gale nieko nenuveiksit, jei dievas ne padės. Geriau, kurie uedibat, eikit į bažnyčią ir melskitės...

V. Butkevčius.

Iš RUSIJOS. Mintauja. (Ištrauka iš lūiško). ...Dabar nieko gero pas mus negirdėti, tik rengiami vakarai po visas mokyklas ir, žinoma, kiek galėdami pelnus tų vakarų skiria svarbesniems reikalams. Bet abelnai politiškai darbai pailgę. Kituose miestuose, kaip girdėjau, teipgi nekaip svarbiau einasi darbai, tik tankūs visokie vakarai — ot ir visas darbas. Susirinkimų beveik negalima daryti, baisūs areštavimai visuose miestuose, ir korimai nekaltų žmonių.

Duma teip–pat visai išdumėjusi, kasžin kas iš tos bedarbės, begalės Dumos bus, negalima suprasti.

Praeitame laiške rašiau, kad laukiu kratos, buvau perspėta, kad dabitis nuo «neprašytų svečių», bet ant laimės nesulaukiau. Meldžiu parašyti, kokį užsiėmimą naujoj vietoj pasisekė surasti, kad be «boso» gali apsieiti, – tas labai geras dalykas. Nors tiesa aš neėsu jautusi ant sprando «boso», bet

Kreipėsi su pasiskundimais apie savo vargus bei skurdą tai prie gubernatoriaus, tai prie ministerių, ir tt. Meldžia, meldžia darbininkai, rašo popieras vieną po kitai, prie progos siunčia savo vyrus prie jų, – nieko negelbsti. Da blogyn nuėjo! Visi gubernatoriai ir ministariai stoja už turčius–savininkus, ues gauna nuo jų kyšius. Nė žinot nebiori kokių ten darbininkų.

— Maištininkai jie, jųsų šviesybė! – kalb turtingieji ir policijos knabliai.

— A–a? Maištininkai! Paimt juos kutuzkon*)! – prisako aukštesnėji valdžia. O smulkioji da nuožmesnė:

— Jūs skūstis sumislijot, netikėliai toki ir toki, – pludo jie, – mēs jums pasiskūsim!

Pradėjo jieškoti pirmėvių. Dienom bei naktim lando žandarai po pabirkus ir butus, pas darbininkus. Griebia žmones ir kalėjiman sodina, pusėtinai apdaužę. Jau visi kalėjimai užkimšti darbininkais, teipgi nemažai išsiuntė jų į tolimus kraštus: į Archangelsko guberniją ir į Siberiją.

— Tokia tai okazija! – prabilo darbininkai. – Už ką? Ką mēs blogo padarėme? Mēs tik žmoniškesnio buvio, geresnio pragyvenimo, norime. Argi už tokį geidavimą prigul kalėjiman buglyt ir Sibyran siųst!

Vis labiau ir smarkiau liepsnojo jų širdys. Ar gi tai visą amžį gyvuliškame padėjime gyvent? Ar gi Rusijoje teisybės negalima atrasti? Ar gi pas mus nēr apgynėjų bei globė-

*) Kalėjiman.

atjaučiu kas per gerumas gali būti. Nors ir mano nesaldus yra gyvenimas, bet ir neperdaug sunkus. Neturint kuo mokytoji mokėti, tai nemažai reikia vargo pridėti, kol įgiji ko nori. Seniau dėl visokių priežasčių, prabėgo daug be naudos laiko. Tai su akimis, tai vienam mokytoji perstojus mokyti, kol gavau kitą, ir aš pati abelnai mažiau rupinausi ateities dėlei. Dabar, kaip daugiau pradėjau, tai su mokytojais dar sunkiau einasi. Pradžioj žiemos turėjau net du mokytojus, o dabar nė vieno neturiu. Viena ruošiuos prie egzamenų, o ką aš turiu daugiau daryti?

Sudie, širdingai linkiu daug spėkų ir pasisekimo naujame gyvenime.

20. XII. 07.

E. V.

Da apie I.Jomantą.

Draugai ir Draugės! Prabėgo jau mėnesis laiko nuo mūsų 7 kp. «atsišaukimo», reikale sušelpimo nelaimingo revoliucijonieriaus I. Jomanto. Gaila, kad Sąjungos draugai neatkreipia ant to savo atydos. Iki šiam laikui su ankoms prisidėjo tik dvi kuopos ir du pavieniai Allegheny, Pa. 55 kp. \$ 2,00; Mt. Carmel, Pa. 10 kp. \$ 1,95; J. Naujokas iš New York 50c., A. Lukšys iš Pleasant City, Ohio, \$ 2,00 — iš viso gauta \$ 6,45. Ačiu tiems draugams, ta suma uždengia vienos savaitės pragyvenimą. Kad visi draugai tą reikalą taip atjaustų, du tūkstančiai draugų duodami tik po 5c., sudėtų

ju?

— O ką, vyrai! Eimete—gi pasiskųst pačiam carui! — ištarė kas ten. Vos spėjo ištart jis šį užmanymą, jau tūkstančiai žmonių, paantrino, it griausmas perbildėjo per visą Petrapilę.

Visuos pakampiuos sujudo darbininkai. Prie caro! Prie caro! Jis vienintelė mūsų laimė, jis mūsų globėjas bei apgynėjas! Nieks netur teisybės, jokia vyriausybė, visi engia mus, bet caras teisingas; jis, tetušis — batiuška, viską apsvarstys ir išriš. Męs išpasakosime jam viską aiškiai, teisingai, sąžiniškai. Dažinos jis, kaip kartus mūsų gyvenimas ir teiksias duot mums visą, kas yra reikalinga žmogaus gyvenimui.

Teip tai sanprotavo darbininkai. Radosi, tiesa, ir toki — tiejė buvo socialdemokratų, — kurie kalbėjo: nebutą dalyką jų pradėjot, vyrai! Netik nieko nuo caro nelaimėsite, bet visiškai jis su jumis nė nekalbės, greičiau lieps išvyt, o ne, taj da blogiau apsieis. Ar gi jų nesuprantate to, kad jis išvien eina su visais jų skriaudikais!

Kas tau klausys tokio pasakojimo. Retas ir tesuprato tą pasakojimą.

— Kaip tai gal but, — pastebėjo daugumas, — męs einam prie caro su prašymu, ir jis mus išvys! Koks jis butų caras, kad taip pasielgtų! To negal but! Juk žinot, už gerą geru užmok.

Čia jau ne taip stojos, — apsiriko vargšai. Štai pradžioje sausio pradėjo apleidinėti darbą. Subatoj, 8 sausio, su-

\$ 60,00; nelaimingajam būt didelė pagelba, o draugai to visai nejaustų. Ar gi leistume badu numirt užsitarnavusiam laisvės kareiviui. Tylėjimas mūsų ant jo atsišaukimo lygus yra su nusprendimu to dakrato, kuris atsisakė gelbėti vien dėlto, kad revoliucijonierius. Tiesa, visur bedarbė, bėdos, vargai nutildo ir geriausius žmogaus jausmus. Bet jam didžiausias vargas, be sveikatos, be draugų, be pažįstamų... 7 kp. draugai remia jį jau kelintas mėnuo, bet ar tik mums vieniems priguli ta labdarystė? Ar tik už mūsų laisvę jis buvo kankintas kalėjime buvo sušaudytas kulkoms pagaliaus nušpręstas ant kartuvių. Dabar jis pats gailisi, kad prasišalino nuo garbės kankintinių XX-jo amžiaus ir čion toj auksinėj Amerikoj reikės badu numirt!

«Kovos» N 3 š. m. 67-tos kp. draugai reikalauja platesnių žinių apie I. Jomantą. Męs ir iš karto tą gerai supranam, kad draugai reikalaus užtikrinimo, dėlto stengėmės iširt pirm laiko, reikalavom liudininkų. Atsirado du: Bugailiškis ir Žukovskis. Paskutinis parodė ir paliūdijimą socialdemokratų Liepojaus organizacijos. Tada I. Jomantas apsakė istoriškai visą savo gyvenimą ir darbą. Minėti draugai užtvirtino, tai ir pasiuntėm į «Kovą» atsišaukimą ir paliūdijimą. Iš karto nenorėjom užimt perdaug vietos «Kovoje», bet dabar negalima to išvengti dėlei 67 kuopos draugų neužsitikėjimo kas link p r a v a r d ė s. Čion paduodam platesnį aprašymą.

I. Jomanta, narys Liepojaus organizacijos, jis užėmė vietą centraliniam komitete kaip organizatorius 1904 metuose rugpiūčio mėnesij iškeliavo į Peterburgą, nes tuom laik ten prasidėjo smarkus judėjimas, socialdemokratų rengėms prie ginkluoto sukilimo; iš kito šono kunigas Gaponas traukė iš visų pusių savo aveles į pulką ir mokiuo nusižeminimo prieš viešpatį carą. Teip prisiartino ir tas kruvinasis nedėldienis (Sausio 9 [22] d., 1905). Tada I. Jomanta su draugais moksleiviais buvo užimtas agitacija miniose, ir

stojos jau visi fabriškai ir firmos Petrapilėj. Suvis šimtas penkias dešimtis tūkstančių darbininkų nutarė eit prie caro. Ypačingai tam paskyrė nedėldienį, 9 sausio. Nutarė susirinkt angoje Žieminio Palociaus, pašaukt carą ir perduot jam popierą, kurioj buvo surašyta visi darbininkų reikalavimai. Tikėjosi čia gi, ant vietos, apturėt rezoliuciją, kad viskas bus išpildyta pagal maldavimą.

Visą savaitę kalbėjosi iki nedėldienio. Pėtnyčių ir subatą pašventė tam, kad sutart, ko melst nuo «batiuškos» caro.

Visur darbininkai darė susirinkimus: ant gatvių, ant rinkų ir viešbuočiuose. Vis svarstė, mąstė ir galvojo.

Prie darbininkų prisidėjo daug studentų, kurie teipgi stovėjo už juos, ir vienas kunigas (popas), Gaponas. Daug Petrapilėje riebių, storpilvių kunigėlių, tiktai vienas atsirado, kurs nesibijo eit vienybėje su darbininkais. Labai mylejo jis darbininkus, kaip pats budams sunumi kaimiečio, žinojo visus vargus bei kartybes šių gaivalų gyvenimo.

Subatoj Gaponas pasiuntė carui laišką.

«Gosudar! — rašė jis — nemislyk, kad tavo ministrai sakė tau visą tiesą apie dabartines sąlygas. Liaudis visą viltį turi tavyje, ir nutarė atsilankyt ryto, po dviejų valandų po piet, į Žieminį Palocių, idant perduot tau savo reikalavimus».

Gaponas prašė caro nesibijot ir pasirodyt žmonėms.

Atsakymo ant savo laiško Gaponas negavo. Taigi subatoj jau visame Peterburgo mieste žyravojo kareiviai, jodinėjo nuožmūs kazokai su nagaikomis ir žandarai su nuogoms šob-

draugai to visi...
avusiam laisvės kar...
us yra su nuspre...
lto, kad revoliucijon...
tildo ir geriausius žm...
e sveikatos, be drang...
elintas mēnuo, bet...
r tik už mūsų laisv...
ulkoms pagaliaus m...
, kad prasišalino m...
oj auksinėj Ameri...

kalauja platesniū...
supranram, kad d...
štirt pirm laiko, reik...
ir Žukovskis. Pas...
i Liepojaus organ...
savo gyvenimą ir d...
ntēm į «Kovą» atsi...
imt per daug vietos...
7 kuopos draugų ne...
paduodam platesniū...

os, jis užėmė vietą...
004 metuose rugpū...
ik ten prasidėjo sm...
e ginkluoto sukilimo...
asių savo avelės į p...
urą. Teip prisiartin...
l., 1905). Tada L...
s agitacija miniose...

į. Suvinš šimtas...
rė eit prie caro. Y...
Nutarė susirink...
ir perduot jam pop...
reikalavimai. Tik...
, kad viskas bus i...

io. Pėtnyčių ir...
nuo «batiuškos» car...
rus: ant gatvių, su...
stė ir galvojo.

tudentų, kurie teig...
ts), Gaponas. Daug...
tikai vienas atsind...
ais. Labai mylejo...
kaimiečio, žinojo v...
enimo.

šką.
id tavo ministrai sak...
Liaudis visą viltį tur...
iejų valandų po piet...
o reikalavimus.

irodyt žmonėms.
negavo. Taigi m...
jo kareiviai, jodinė...
arai su nuogoms b...

netikėtai įsimašė į minią, kur generolus Trepovas dalino varguoliams «dovanas», paliepus mielaširdingamjam carui; teko ir I.Jomantai, jis likos pašautas dviem kulkoms, viena sužeidė koją, kita pataikė į viršų kaktos (tas žaizdas mėš matēm savo akimis). Pasi-gyđes maž-daug I.Jomanta grįžo atgal į Liepoją. Čia vėl įstojo į savo senąją darbavietę, dirbo Liepojaus pöрте Aleksandro III oje. Tada jis tapo išrinktas į išpildomąjį revoliucijonierių komitetą. Ne ilgai trukus, pranešė jam biuro raštininkas, kad kuogreičiaus prasišalintų iš Liepojaus, esą, policija ir šnipai su įnirtimu jo jiešką. Tuom laiku partijos buvo nutarta kuo-plačiausiai vesti agitaciją tarpe kareivių. I.J. dēlei grasiančio pavojaus nukeliavo į Kauną, čion buvo ir kitas jo draugas. Juodviejų užduotis buvo prikalbinti kareivius būti žmonių apginėjais. Iš pradžių gerai sekėsi, susipaži-no su kareiviais. Tik vieną dieną juodviem besikalbant su kareiviais ant turgavietės, užpuolė 5 oficeriai su nuogais kardais, sužeidė keletą klausytojų, suareštavo apie 10 ypatų tik per apjakimą agitatorių nesuėmė; bet I.Jomantai perkirto koją ir dešinę ranką. Draugai jį nugabeno į slaptą ligonbutį. Pagitjes I.J. vėl ėjo prie minių darbininkų. Čia da blogiaus atsitiko: švento Juozapo parti-jos nariai sugavo jį ir da gyva padavė į policijos rankas. Per du mėnesiu jis buvo kankintas kalėjime su inkvizicijos įrankiais. No-rėta išgaut žinias, bet neišgavo. Paleido, pristatė gaują šnipų, ku-rie sekiojo kožną žingsnį. Tuom tarpu da didesnė nelaimė atsitiko: suėmė vieną ypatą iš komiteto, kankindami išgavo žinias; I.J. pa-sijuto vėl baisiam pavojuje: vienas jo pažįstamas policijantas pra-nešė, kad kuogreičiausiai bėgtų į užsienį. Esą ir dovanos yra pas-kiertos, kas jį sugaus! Tada I.J. liko du keliu: eit ant kartuvių, ar bėgt į užsienį. Bėgo nuo virvės, užbėgo ant peilio, nes badu mirt sunkiaus, negu pakorimas... Iki šiam laikui mėš 7-tos kuopos drau-gai rėdėm kiek galėdami, bet kas bus toliaus, jei jūs, draugai, ne-prisidėsit? I.Jomanta vartoja gerai 4 kalbas, tarp kurių ir vokišką; gali rökundų. Gal toks žmogus būt reikalingas kur į krautuvę? Jei tokia vieta kur rastųsi, meldžiame tautiečių arba draugų greitai

lėms. Bet darbininkai nemsilijo, nė nesuprato, kad visa ta kariumenė surinkta prieš juos, tikriau – galabyt juos.

Štai atėjo nedėldienis. Anksti rytą pradėjo rinktis žmo-nės angon Žieminio Palociaus. Ir ką, ar atėjo. caras, ar iš-klausė savo ištikimųjų valdinių? Ar pasikalbėjo jis su jais nuoširdžiai, moloniai, dasižinojo apie jų gyvenimą? Ar priza-dėjo pagelbēt?

Kas tau davė! Pats Mikė išsinešdino į Carskoje Selo, Petrapilėje gi likosi apsidirbt su visais darbininkais jo dėdė, kunigaikštis Vladimieras.

— Daryk, ką tik nori – įsakė savo dėdei, išvažiuodamas Mikė:– Svarbiausia, neduok nė pasismogēt. Perdaug jau jie įsivyravo.

— L a d n o, – atsakė Vladas, – aš jiems, m e r z a v c a m s*, parodysiu. Tokią pirtį sutaisysiu, kad ant visados atpratysiu nuo tokių štukų!

Ištarta – išpildyta! Vladas prisakė nieko neleist į Žiemi-nį Palocių, bet jei da eitų, tai šaut. Darbininkams tas nė į galvą neatėjo, kad kareiviai, kaipo savi žmonės, šautų begin-klius savo brolius. Karčiai jie apsiriko! Lyginai kaip giriniai žvėrys, puolėsi kariumenė ant žmonių ir be skirtumo svilino į minią, – užmušdami senelius, moteris ir kudikius. Šaudė nuo 11-tos valandos ryto iki vėlybos nakties. Pasiliejo upė-

pranešti.

Su meile visems 7 kuopos sekr. K.Vaivoda,
43 Spring str. Brockport, N.Y.

SUSIRINKIMAI IR AUKOS.

¶ Chicagoj (Ill.) gyvuojančios LSS. kuopos — 4-ta, 22-ra ir 81-ma — suvienytom pajiegom parengė prakalbas sekančiose vietose: Žemaičio salėje ant Canalport av. ir Uni-on st.; šiaurinėj dalyje miesto Antonovyčiaus salėje, 823 N. Marshfield ave.; Bridgeport'e Rodavyčiaus salėje 33rd str.; Town of Lake salėje University of Chicago Settlement. Žmo-nių lankėsi gana skaitlingai. Įsirašė į LSS. 18 naujų draugų. Suaukavo uždengimui tų susirinkimų lešų 7.43 (ir revoliuci-jos naudai 2 73); išmokėta už plakatus tiems visiems susirin-kimams 2.50; už salę University of Ch. S. 1.00, — iš viso iš-mokėta 3.50; liko 3.93, kuriuos perdaviau literatūros fon-dan. — P.Galskis.

¶ Brooklyn, N.Y. 15 d. sausio LSS. 83 kp. parengė prakalbas svetainėj A.Millerio, 27 Hudson ave. Kalbėjo drg. Antonovas ir Grinius. Į LSS. įsirašė keletas naujų draugų; gal pradės ir 83 kuopa aukštyn kilti. (J.Žvirblis).

Westville, Ill., kaip rašo J.Kasperas, sausio 11 d. LSS. kuopa parengė balių su lekiojančia pačta. Kuopai atnešė naudos vos keletą centų. Žmonių buvę mažai, nors visi už-ganėdinti likę, apsiėję be vaidų.

mis nekaltas darbininkų kraujas.

Iš pradžių nusistebėjo žmonės: kaip tai! Juk jie einą prie caro, savojo, gali sakyt, tėvo, o juos šaudo, it šunis pat-rakusius! Už ką? Vėliaus išsigando. Galop, įėjo į baisų įnir-šimą ir pradėjo kerštingai gintis nuo kareivių ir kazokų. Ką gi padarysi prieš kariumenės spėkas su tuščiom rankom!

Kariumenės vyresniejie trynė sau rankas, užsiganėdin-dami, ir gyrė sakydami: «Teip, teip juos, merzavcus, vot, teip ir reik! Kartą ant visados pamokysim juos!» Labiausiai džiaugėsi pats Vladas, caro dėdė. Jis jau iš anksto suparun-kavojo, kad butų užtektinai vietų ligonbučiuose suzeistiems. Žinojo jo didenybė, kad daug tokių bus!

Visus ligonbučius pribugdė užmuštais ir suzeistais. Iš-mušė žmonių tiek, kiek nė krito nė viename mušyje su japo-nais. Paguldė ant vietos daugiau per tukstantį penkis šimtus gyvasčių, ir da kiek šimtų mirė ligonbučiuose nuo suzeidimo, o kiek da šimtų pasiliko koliekoms ant viso amžio: kam akį pagadino, kam ranką, kam koją ir tt.

Kiek ašarų tapo išlieta Petrapilėje per šį atsitikimą — negalima išpasakoti! Kiek siratomis tapo šeimynų, vyrai neb-teko pačių, pačios vyrų, tėvai vaikų, vaikai—gi neteko savo gimdytojų — augintojų bei globėjų!

Teip tai užsibaigė pasikalbėjimas visųmaloniausiojo ca-ro su žmonėmis! Teip tai priėmė jis, tetušis, savo ištikimus

* Blaurybėms, niekšams.

Chicago, Ill. sausio 26 d., buvo prakalbos J. Rašinsko svetainėj ir tapo sutverta nauja LSS. kuopa iš 19 draugų.

Sausio 15 d. Rusų soc.-rev. kuopa parengė prakalbas. Kalbėjo A. Ščerbakas, žinomas rusų ukininkų sąjungos organizatorius ūmsko pav. Harkovos gub. ir visos Rusijos ukin. sąjungos veikėjas.

Kaip pastoti Amerikos kareivių.

(Atsakymas Juozui, ant jo klausimų „Kovas“ N 4, laiške į redakciją).

1) Amerikos Jungtinėse Valstybėse niekadoms neima rekrūtų «priverstinai». Jei, kareivi atsitikus, atsiranda didelis žmogienos reikalavimas, tai kapitalistų valdžia pritrauks į karę tiek, kiek reikia, su pagalba patrijotiškų papliaušų laikraščiuose, parodomis, dovanomis ir pinigais. (Dabar jau valdžia nespėja imt rekrūtus, o jei bus didesnė bedarbė, tai valdžia nuo jų turės gintis su pagalba policisto lazdos, kaip nuo demonstrantų Chicagoje).

2) Paprastai ima į kariumenę vyrus nuo 21 metų amžiaus. Bet jei tokių būt stoka, tai valdžia lengva atvaryti į tuos metus ir šešiolikmečius vaikus. (Teip daroma su vaikais-darbininkais: 10 metų kūdikį pavadina keturiolikmečiu, kaip įstatymai reikalauja).

3) Jei reikės, tai ir ateiviai toje karės laimėje dalyvaus.

4) Ne tik ateiviai, bet ir amerikiečiai, ne «visi abelnai» imami karė reikalauja tik sveikų žmonių, o valdžia, pagal paprotį, neima moterų ir senelių. Ateivys, norintis pastoti Amerikos kareivių, turi būt Amerikos piliečiu: t. y. tur turēt pilnas pilietiškas popieras. Kada kapitalistų valdžia prireiks tos ateivių mėsos, tai tos popieros tuojaus bus be jokio rūpesčio ir lėšų; da gi tik ką iš laivo išlipę «Castle Gardene» gaus pilietiškas popieras.

Tikiuosi, dabar man «bus dėkingais ir daugelis kitų, kuriuos apeina tas žinot», o jeigu jie negaus pilietišką popierų ir negalės pastot valdžios kareiviais, tai — kad to dėkingumo nuo manęs neatimtų, patariu jiems likti laisvės karžygiais.

Revoliucionierius.

valdinius!

Na, o ką-gi atsakė darbininkai ant šito?

— Buvo pas mus caras, — pasakojo jie, — na, o dabar nēr pas mus caro. Kokiam biesui jis mums? Toks pat žmogžudys, kaip ir visi jo ministriai! Kaip gi didei kvaili mes buvome, kad užsitikėjome juo pirmiaus!

Kunigaikštis Vladas išskerdė, laimindamas gentkartę, tiek nekaltų žmonių. Padarė parunką, kad mirusieji būtų palaidota nakčia, slapta. Kupiniais vežimais vežė darbininkų lavonus iš miesto, suvertė duobėsną ir užkasė, lyginai gyvulius. Išsigando žudikas atkeršijimo žmonijos ir stengėsi, kaip galint, gudriau sukavot galus vandenni.

Antrą dieną valdžia pagarsino, kad, mat, darbininkai Petrapilėj maištus kėlė, tad kariumenė priversta buvo šaudyt į maištininkus; užmušta tapę 76 ypatos. Už dviejų dienų ji pridėjo da 20 ypatų. Vieton 2000 su viršum užmuštų, ji suskaitė tik 96 žmones! Mat kokia teisybė! Mūsųškė valdžia netur gėdos, netur sąžinės. Ji tik ir laikosi ant apga-

DARBININKO KRONIKA.

Lenkų Socialistų Partijos vieno slaptųjų organų «Robotnik» redakciją Varšavoje rugsėjo mėn. policija paėmė į savo rankas, dvi ypates areštavo ir dėl tos priežasties «Robotnik» neišėjo iki pereinų metų pabaigai. Naujai pradėjęs eit «Robotnik» (darbininkas) turi N 211 su parašu «Warszawa», kas reiškia, kad išeina Varšavoj, bet aukščiaus pažymėta: «užsienio išleidimas».

Per metus turėjo kas savaitė po dvi naujas pačias tulas George Witzhoff Chicagoje. Iš viso apšvedė su 500 pačių, vis su turtingoms, iš kurių galėjo tik pinigus paimt ir eit sau. Dabar jį areštavo Bristolyj, Anglijoj. Jis buvo dantistu.

Laike kalnakasių streiko Goldfielde, vietinio laikraščio «Gossip» redaktorius, Sydney Flower, rašė, kad reikią visus «socialistus iškart». Ir už toki kurstymą prie žudymų valdžia jo nenubaudė.

Amerikos rusai socialdemokratų išleido anglų kalba atsiūkima į «visus Amerikos socialistus Rusijos laisvės bei revoliucijos draugus». Tame atsiūkime nurodo caro valdžios biauurų pasielgimą su 37 socialdemokratais 2 os dūmos atstovais ir abelnais pripaudimais darbo žmonių ir Amerikos karės sekretoriaus meilų pasikalbėjimą su caru — su «Kruvinuoju Rusijos žmonių priešu». Ant galo paduoda adresą siųsti aukoms revoliucijos naudai. (Dr. Maxim Romm, 306 E. 75 th St. New York City).

Prof. Milinkovas, rusų konst. demokratų (ka-detų) partijos narys, atvažiavęs į Ameriką apskelbė, kad Rusijos žmonės per kovą igaus laisvę. Tai jau ir kadetai nesvajoja, kad ramiu keliu galės įvest laisvę Rusijoje.

Kadangi valstybė negal kontroliuoti geležinkelių kompanijų ir jokiais įstatymais negal aprubežiuoti bilietų kainas, tai vienas Chicago prokuratorius, Levy Mayer, gązdina kompanijas, kad geležinkeliai turėsią pereit į valstybės nuosavybę.

vysčių, ji ir pastatyta ant apgavysčių. Valdžia neišreiškė, dėlko darbininkai ėjo su prašymais prie savo caro. Ji užtylėjo, kad žmonija didei kentėjo, ir kad jau toliau nebegalėjo kentēt, sujudo ir ėjo prie caro, ėjo ramiai, be ginklų, su užsitikėjimu lyginai, kaip prie savo tėvo. Užtylėjo tą valdžia, suvertė viską ant «neblagonadežnų» (neištikimų) žmonių, drumstojų visokių, jie, girdi, pakurstę žmones; be jų, esą, darbininkai niekuomet but nesumisliję eit prie caro.

Čaras gi tuo laiku susigriebė: «Jau ar neperdaug toli aš nuėjau per ežią!» — mąstė jis. Šitai nutarė su cariene sušelpit šeimynas užmuštųjų, pagarsino, kad duos jiems 50 tukstančių rublių, t. y. vidutiniškai po 25 rublius kiekvienai šeimynai. Per pigią tu, care, paskiri kainą už gyvastį darbininko žmogaus! Visiška nereikalingi tavo pinigai, jie nekaltų žmonių krauju sutepti.

(Užbaiga bus)

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

«Vilniaus Žinių» redakcija ir administracija N 214, p. m., savo «Atvirame laiške» atsišaukia į «Amerikos ir apskritai užsienių lietuvius ir lietuves». Tą atsišaukimą beveik visi Amerikos liet. laikraščiai ištiesai perspauzdino. Paminėsim čia jo svarbiuosius punktus. Atsišaukime sakoma, kad jau mėnuo praėjęs, kaip iš p. Petro Vileišio «Vilniaus Žinias» paėmė į savo rankas įsitikėjimo bendrovė, vardu «Jonas Vileišis, Stanislovas Matulaitis ir Ko.», suteikdama dienraščiui bepartijinę pirmievišką pakraipą. Pirmųjų bendrų įsteigėjų įnešimai sudarė dienraščio leidimui lėšas, o dabar tos lėšos jau baigiasi, «užtatai kviečiame, — rašo — jus visus, kurie užjaučiate mūsų darbui, įstoti į mūsų bendrovės narius». Bendrai, įnešusieji nemažiau 100 rub. gauna dienraštį be jokio apmokėjimo; įnešusieji 50 rub. gauna dienr., apmokėjus už persiuntimą. Kas negalys visos sumos iškarto įnešti, teįnešas dalimis; kam sunku vienam įdėti 50 rub., tegul susideda keli. Įnešęs į bendrovę 50 rub. turi vieną balsą bendrovės reikaluose. Bendrovė ir jos įstatymai yra oficiališkai notaro užtvirtinti. «Pilniejie nariai, kurių vardu pavadinta bendrovė, atsako už visus jos reikalus ir lėšas. Kai dienraštis patsai už save apsimokės, tai bendrovės nariai gaus nuošimčius — dividendas.

Toliaus parodo, kad ir kitais būdais galėtų lietuviai pirmieviai palaikyti tą vienatinį dienraštį. Padidinant prenumeratorių skaičių, pavienius numerius pardavojant ir siunčiant į «V. Ž.» apskelbimus. Trečia pagelba tai literatiškas darbas: rašymas straipsnių, korespondencijų ir tt.

Žadama atkreipti didesnę atydą į lietuvių gyvenimą svetimos šalies, teip, kad tas vienintėlis lietuvių raštijos dienraštis apsižiūrėtų visas lietuvių gyvenimo pusės ir įvairius santikius kaip Lietuvoj, Rusijoje, teip ir užsieniuose.

«Vilniaus Žinios» dabar tapo dikčiai padidintos savo formate. Galima spėti, kad jos toliau gerai gyvuos, nes ir savo prižadėjimus sąžiniškai stengiasi išpildyti, ir pakraipa ne pseudo-pirmieviška, kaip tai buvo seniaus, bet pastovi ir rimta.

* * *

Kaune pradėjo išeidinėti tikiybiškas laikraštis «Teisybė». Kauno kat. kunigų «Vienybė», dabar einanti vieton «Ned. Skaitymo», rašo, kad «Teisybę» leidžias Kauno kontrolės palatos valdininkas Petrusevičius, ir priveda iš vieno pravoslaviško laikraščio šią ištranką: «vienas pravoslavus lietuvis, stipriai atsidavęs pravoslavų cerkvei, gavo leidimą spauzdinti laikraštį, vardu «Teisybė».

SKAITLINIŲ LAUKAS.

(Statistika).

Pasibaisėtinos skaitlinės anglies kasyklose Amerikoje.

«Kovos» N 3 — 08 m. straipsnyje «Amerikos kasyklos — didžiausios žudynės» skaitytojai matė, kad Jungtinių Valstybių kasyklose trigubai daugiau žūva darbininkų, negu visos Europos kasyklose: iš kiekvieno tūkstančio kasyklų Europoj žūva 1, Jungt. Valstybėse — 3. Dabar pažiūrėkim į šitą lentelę (toblycią), kuri parodo, kad per 17 metų, t. y. nuo 1890 iki 1906 m. ir 1907 metais — Jungt. Valstybių anglies kasyklos išmušė 23 tūkstančius, penkis šimtus ir 39 žmones. Iš tos baisiosios skaitlinės kiekvieniems metams pripuolė šiaip:

1890 metais žuvo.....	701
1891 „ „	1,076
1892 „ „	859

1893 „ „	965
1894 „ „	957
1895 „ „	1,057
1896 „ „	1,120
1897 „ „	947
1898 „ „	1,049
1899 „ „	1,243
1900 „ „	1,439
1901 „ „	1,594
1902 „ „	1,828
1903 „ „	1,794
1904 „ „	1,999
1905 „ „	2,097
1906 „ „	2,061
1907 „ „	699
Iš viso	23,539

KRASOS DEŽUTE.

D. A., Steubenville, Ohio. — Atsišaukiate į visus draugus, kad aukuotų jums, nelaimėje esantiems, ir prašote aukas siųsti per mus, «Kvos» redakciją. Manėme šiaip ir teip, bet jūsų atsišaukimo negalėjom teip talpinti, kaip parašyta. Reikia šiaip daryt: susižinokit su koku Sąjungos nariu, kad ir kitam mieste gyvenančiu, kurs yra jums pažįstamas ir kuriai nors kuopai žinomas. Tada tie draugai tuo tarpu pagelbės ir bus galima atsišaukt, gal ir iš toliau kas paaukuos. Šią gadynę, žinote, vis reikia paliudijimo.

J. Navikui. — Ne jums buvo tas atsakymas.

Biblijografija.

Klebono karčiama. Atsitikimas iš nesenos Šiaulių praecies. Parašė B. Ramonas. Išleidimas «Spindulio» N 6. Vilniuje, M. Kuktos spaustuvėje. 16 pusl. Kaina 5 kap.

Dziesiaty Zjazd P. P. S. Program, taktyka, organizacija. Nakl. Wydawn. «Myśli Socjalistycznej». Krakow, 1908.

«T e v y n ė». Organas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. N 1. Metai 1. 28 sausio, 1908 m. So. Boston, Mass.

«V i e n y b ė», savaitinis laikraštis, išeinąs Kaune vietoj «Ned. Skaitymo». Šv. Kazimiero Draugijos organas.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Iš Europos:

K. Jonaičio — «Iš mano užrašų».

Iš Amerikos:

Svirpliuko — «Kas yra vargdienis?» Antano R. — «Rytmetys darbavietėj», «Saulė»; Lietuvaitės — «Ar da mes ilgai jų tebeklausysim» (eilės); J. Buroko — «Darban visi», «Kviečinose kūkalis» (eilė); J. Stalioraičio — «Miegas» (eilės); I. Kūno — «Norėjo žemės»; Socijalisto — «Mūsų agitatyviški susirinkimai»; Z. Jank — «Dėlko žmonės gyvena»; Darbininkės — «Moterų-darbininkų klausime»; Putpelės — «Darbininkų viltis ir darbas 1908 m.»

APGARŠINIMAI.

L.S.S. finansu apyskaitos.

Iplaukimai:

Mėnesinių: New Haven, Conn. 7.50; Montreal, Canada 3.40; Chicago, Ill. Pulm. Sta. 20 kuopos 3.80; Shenandoah, Pa. 18.25; Allegheny Pa. 3.40. * Hazleton, Pa. 2.60; Rockford, Ill. 1.20; Paterson, N.J. 1.00; St. Lois, Mo. 2.20; Wilmerding, Pa. 3.40; Chicago, Ill. 37 kuopa (nauja) 3.80; Westville, Ill. 6.80; Bridgeport, Conn. 80c.; Riverton, Ill. 3.20; W. Frankfort, Ill. 1.20; Springfield, Ill. 12.20; Exeter Boro, Pa. 2.20; Mahanoy City, Pa. 4.40. *Prenumeratos:* O. Viskoškiūtė, Brooklyn, N.Y.; M. Glaveckas, Shenandoah, Pa.; P. Galskis, Chicago, Ill. — po 2.00. J. Žemaitis, Russia 1.95. J. Vingilis, Russia; A. Drilingas, Philada., Pa.; A. Baronas, Haverhill, Mass.; J. Petrauckas, Austen, W. Va.; J. Baltusis, Pittsburgh, Pa.; J. Šimbel, Tokna, Mont. — po 1.00. * K. Kundrotas, Scotland 2.00. *Apgarsinimų:* 20.50. *Pav. «K.» NN:* P. M. Kaitis, Chicago, Ill. 1.65. *Už raštus:* 26.46. Viso 145.91. Buvo 24.90, Viso 170.81.

Išleidimai:

Rūd. reik.: Pečiui kamina 27c.; apdarymas «K.» komplekto 1.00. *Tekn. «K.» dalis:* bendzinas 20c.; krasos ženkl. 2.00; kras. kort. 50c.; 3 bačkos 40c.; išsiuntinėjimas 3 05; ekspresas 2.00; važinėjimai 36c.; * statymas 24.00; popiera 29.43; spauda 9.84; renda 25.00; alga redaktoriui už antrąją pusę gruodžio mėnesio 30.00; alga administratoriui už pirm. pusę sausio 25.00. *Išleidimai LSS. sekr.:* kras. ženkl. 1.74; važinėjimai 32c. Viso 155.11

Iėjo	170.81
Išėjo	155.11
Lieka	15.70

„Kovas“ Fondas:

M. Glaveckas, Shenandoah, Pa. 1.00
Rockford, Ill. kuopa 1.30
Mahanoy City, Pa. 12.50
Buvo 175.48. Viso 190.48

Išleid.: Pertraukta literatūros už 25.00
Tą atėmus lieka 165.28

Literatūros Fondas.

Montreal, Canada (kuopa) 2.00
Chicago, Ill. prakalbose suvienytų LSS. kuopų 3.93
Mahanoy City, Pa. kuopa 12.50
Buvo 19.94. Viso 38.37

Išleid.: Statymas pašalinių darbų 12.00
Tą atėmus lieka 26.37

L.S.S. Sekr. P. Dubickas.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

Donora, Pa. prakalbose 7.80
Johnston City, Ill. prakalbose 4.00
Hoboken, N.J.: J. Vitkauskas P. Vosilius L. Jesulaitis — po

50c. D. Čelkis Z. Mačiulaitienė M. Sabalaukas Z. Razevyčius P. Marazutis O. Jesulaitienė M. Daugela — po 25c. A. Kuzmickas 10c. Viso 3.35

Brooklyn, N.Y. prakalbose Vlet. Rev. Šelp. Kom.: J. Peckevycius 1.00. B. Stoškus 50c. J. Aleksa K. Cubinckie J. Mertinaitis D. Liutkevycius P. Kazalevyčius J. Narbutaitis A. Kraučius V. Zurbus P. Stanelis A. Mažeika J. Smokaitis J. Petruška S. Dambrauskas M. Levickas — po 25c. Smulkesnių 9.01. Viso 14.01

East St. Louis, Ill. ir St. Louis, Mo. prakalbose: F. Riegevyčius J. Bendoraitis 1.00. P. Pudziurelis P. Gavutis T. Krišunas T. Žalis S. Vosylus — po 50c. A. Vosylus 30c. S. Kairis J. Bataitis K. Žukauskas J. Žalis J. Tilindis A. Kisielius A. Kinis P. Milelis M. Mileckis K. Brazis J. Prapuolenis J. Morkunas K. Menckinskas A. Riegevyčienė A. Milvidas — po 25c. Smulkesnių 1.40 Viso (atimant 5.10 pareng. lėšų ir 2.40 Lit. fondan) 2.40

New York, N.Y. nuo 22 sausio apvaikščiojimo: J. Jukelis K. Cluberkis — po 50c. M. Račutis 32c. J. M. Daniellius P. Gyvis J. Čižas P. Narvydas A. Purvina P. Sinkus — po 25c. P. Rimkus 20c. J. Mačauskas A. Gabrys — po 15c. J. Rimkevycius J. Karckas P. Biellauskas — po 10c. E. Rakita J. Kukis — po 5c. Viso 3.72

Buvo	521.62
Viso	556.90

Aukos Kankintiniams.

So. Brooklyn, N.Y.: J. Žvirblis 1.00; S. Mockevičius A. Mokevičienė — po 50c.; C. Stasiukonis J. Semėnas — po 25c. Smulkių 55c. Viso 3.05

Buvo 77.40.	Viso 80.45
-------------	------------

Sušelpimui Buržinskio ir Liaugminio šeimynų. Mahanoy City, Pa. 46-tos LSS. k. susirinkime 2.10
Buvo 51.31. Viso 53.41

Rėv. Rėm. Komiteto Iždininkas

J. O. Szirvydas,

Aukos susėlpimui NN mokslievių.

Brooklyn, N.Y.: K. Liutkus K. Vilkevycius J. Martinaitis M. Kalinaukienė P. Draugelis J. Paukštis P. Stanelis A. Jurgelionis J. Nežinomas — po 1.00. J. Liubinas J. Grinius — po 2.00. J. Zokas J. Taukevycius, Antonov, J. Venckunas — po 50c. D. Novel J. Šmoka. t. J. Stankevycius J. Garša J. Andriukaitis P. Bukšnaitis J. Karackas — po 25c. Smulkių 9.40 Viso pasiūta 20.15. Lieka pas kasierių J. Grinų 62c.
19 kp. LSS. fin. sekr. J. Šalčius.

Aukos mokslieviams P.G. ir A.G.

Easton, Pa.: J. B. Jusaitis 1.00; P. Tretnavyčius, Bevardis — po 45c.; P. Jusaitis 25c. Viso 2.15
LSS. sekretorius P. Dubickas.

Teatras, dainos ir balius.

Parengia 1-mos LSS. kuopos «Dainininkų Choras» Philadelphia, Pa. Atsibus 8 vasario, «New Academy» salėje; prasidės 7½ vakare. Bus atlošta komedija «Tris Mylimos». Svetainė po Nr. 523 So. 4-th st. Ant rytojaus nuo 2 val. po pietų toj pačioj svetainėj atsibus prakalbos. Užkviečiami visi atsilankyti.

KOMITETAS.

Teatras, deklemacijos ir ballus.

Parengia LSS. 25-ta kuopa. Atsibus 8-tą vasario svetainėj Linden Park, Union City, Conn.; prasidės 8 val. vakare. 9 vasario, toj pačioj svetainėj, nuo 8 val. iš ryto bus laikoma konferencija. Užkviečiame visus atsilankyti.

KOMITETAS.

Pranesimas.

Kviečiū visas LSS. kuopas, Illinois Vals-tybės rajono dalyvauti konferencijoj, kuri at-

sibus Spring Valley, Ill., 22 ir 23 vasario (subatoj ir nedėlioj), svetainėje Vienickio, ant Dakota st. Subatos vakare bus prakalbos, o nedėlios vakare diskusijos.

Rajono organiz. J. Klembauskas.

Pranešimas.

Pranešu maloniems laikraščio «Pirmyn» prenumeratoriams, kad raidės ir kiti spaustu- vės įrankiai jau gatavi. Už savaitės—kitos pasi- rodys ir pats laikraštis. Prašome visus pasisku- binti užsiprenumeruoti tą grynai moksliską ir literatišką laikraštį, nes pagal savo vertę jis ne- paprastai pigus: 1.50 metams, 80c. pusę metų.

Jūsų draugas A n t o n o v.

Siunčiant pinigų ir kreipianties su įvai- riais reikalais adrisuokite:

J. Ramanauskas,

Bx 538 Minersville, Pa.

Draugams 4-tos kp. Chicagoje.

Vasario 9 d. 1-mą val. po pietų po Nr. 869 W. 33rd place atsibus svarbus 4-tos kp. LSS. susirinkimas. Visi draugai yra kviečiami atsi- lankyti.

KOMITETAS.

PRANEŠIMAS.

Pranešu visiems, kad neužilgo išeis iš po spaudos knyga revoliucijoniškų dainų. Mel- džiu tų, kurie turi parašę, arba rašo naujausias eiles, kad prisiųstų atspausdinimui šioje kny- gelėje.

V. J. PETKON,

303 N. Main st. Brockton, Mass.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau K. Armonavyčiūtės. Ji yra pri- gulinti prie LSS., bet nežinau kur gyvena. Tu- riu labai svarbų reikalą. Ji pati ar kas kitas teiksis duot žinią adrisu:

S. Armon,

2242 Tustin str. Pittsburg, Pa.

Pajieškau savo brolio Vinco Jalonskio, Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto, Alvito gm. kaimo miestelio. Jau 4 metas kaip atvažiuo iš Scotlando į Ameriką, girdėjau kad gyvena Waterburyj. Jis pats ar kas kitas malonės duot žinią adrisu:

Ant. Jablonskis

Bx 71 Shaft, Pa., Schuil. Co.

LSS. kuopų viršininkų adresai.

Philadelphia, Pa. 1-ma kp. Sekr. A. Bernotas, 228 Gerritt st
Scranton, Pa. 2-ra kp. Org. F. Živatkauskas 309 Charles st.
Cleveland, O. 3-čia kp. Org. I. Lapinskas, 1931 Lakeside av
Chicago, Ill., 4-ta kp. Sekr. B. Radzevyčius, 5 Institute pl
New Britain, Ct. 5-ta k. Sekr. K. Senkus, 201 Washington st
Pittsburg, Pa. 6-ta k. Sek. F. Bagočius 148 Ohio st.
Mc Kees Rocks, Pa.
Rochester, N.Y. 7-ta k. Sekr. K. VAIVODA, 43 Spring st.
Brockport, N.Y.

Donora, Pa., 8 ta kp. Sekr. J.Savickas, Bx 581
 Wilkes Barre, Pa. 9-ta k. Org. M.Padolskis 284 Moyallen et
 Mt Carmel, Pa. 10-ta kp. Sekr. O.Skučutis, 219 E 6th et
 Newark, N.J. 11-ta k. Sekr. A.Stanella, 82 Jackson st
 Phila—Frankford, Pa. 13 kp. Sek. J.Galgas, 4765 Stiles et
 Baltimore, Md. 14-ta k. Org. J.Bulota, 433 So. Paca et
 Minersville, Pa. 15-ta k. Sekr. V.Lietuvninkutis, Bx 596
 Meriden, Conn. 16 ta k. Sekr. K.Liutkevicius, 17 Pine st
 Brockton, Mass. 17-ta Sekr V.J.PETKUNAS, 308 N. Main st.
 Collinsville, Ill. 18 kp. Sekr. S.A.Stankus, bx 632
 Brooklyn, N.Y. 19-ta k. Sekr. A.Unguraitis, 73 Grand st.
 Chicago, Ill. 20 kp. Sek. J.Vasiliauskas, 2418 Kensington av
 Herra, Ill. 21-ma k. Sekr. J.Mizeris, Bx 257
 Chicago, Ill. 22-ra k. Org. K.Janusauskas, 163 w. 23rd st.
 Spring Valley, Ill, 23-čia k. Sek. A.Gustaitis, Bx 146
 Plymouth, Pa. 24 kp. Sekr. V.Alyta, 206 Gould st
 Naugatuck & Union City, Conn. 25 kp.

Sekr. S.Beržas, Bx 72, Union City, Conn
 Westville, Ill. 26-ta k. Sekr. J.Dumbris bx 2, Himrod, Ill
 New Haven, Conn. 27 k. Sekr. T.Lenkevicius, 521 East et
 Shenandoah, Pa. 28-ta k. Org. J.Rudaminas 236 N west st
 Springfield, Ill. 29-tak. Sekr. V.Burba, 321 N 15-th st.
 Yonkers, N.Y. 30-ta k. Sekr. J.Vosylius 67 Jefferson st
 So Bethlehem, Pa. 31-a k. Sekr. P.Berukaitis 421 Rennig al
 Pittston, Pa., 32 kp. Sekr. P.Slekaitis, 36 Stark st
 Waterbury, Conn. 34-ta k. Sekr. P.Pricevicius 7 James st
 Lost Creek, Pa. 35-ta k. Sekr. M.Bridickas Bx 17
 Bayonne, N.J. 36 kp. Org. Januskevicius, 75 E 22nd st
 Chicago, Ill. 37 kp. Sekr. S.Strazdas, 58 Canalport av
 Bristol, Conn. 38 kp. Sekr. J.Zvingila, 30 Lincoln st.
 Los Angeles, Cal. 39 kp. Sekr. ?
 Worcester, Mass. 40-a k. Sek. V.Narijauskas, 1 Goddard et
 Bridgeport, Conn. 41-a k. Org. J.Burokas, 485 Main et
 Easton, Pa. 42-ra k. Sekr. P.Trelnavycius 463 Delaware et
 Melrose Park, Ill. 43 kp. Sekr. A.Dumbris
 231 Spring st., Aurora, Ill.

St. Louis, Mo. 44-ta k. Sekr. M.Rasimas 1436 N 13th st 3 fl
 Passaic, N.J. 45-ta k. Sekr. P.Norkus, 9 Aspen st.
 Mahanoy City, Pa. 46-ta k. Sek. J.Overaitis 314 E Center et
 Panna, Ill. 48-ta k. Rašt. J.Kaminskas, 2 w. Dewitt st.
 Hartford, Ct. 49-ta k. Org. S.STANKEVICIUS, 60 Wells St.
 Mc Kees Rocks, Pa. 50 k. Sekr. K.Lukoševičius 11 Locust st
 Grand Rapids, Mich. 51 k. Sek. K.Stankus, 193 Muskegon
 New York, N.Y. 52-ra k. Sekr. A.Purvis, 544 W 49 et
 St. Clair, Pa. 53-čia k. Sekr. A.Žukauskas Bx 281
 Courtney, Pa. 54-a k. Sek. T.Trelnavycius, bx 74, Bunola, Pa
 Allegheny, Pa. 55-ta k. Sekr. J.Skrudulis, 1515 Sheffield et
 Youngstown, O. 56-ta k. Org. J.J.SMAILIS, 270 E Federal st
 Wilmerding, Pa. 57-a k. Sek. B.Kondratavičius 121 Lilack al
 Jersey City, N.J. 59-ta kuopa

Sek. P.Vasilius 316 Jefferson st. Hoboken, N.J.
 So. Boston, Mass. 60-a k. Sek. J.Raulinaitis 25 w 2nd st r 21
 W. Lynn, Mass. 61 k. Sekr. S.Danilavyčius, 32 Linden st.
 Riverton, Ill. 62 kp. Sekr. A. Baravykas, Bx 96.
 Johnston City, Ill. 63 kp. Sekr. A.Bajoras Bx 211
 Lawrence, Mass. 64-ta kp. Sekr. F.Juškevicius, 251 Canal st
 Paterson, N.J. 65 kp. Sekr. J.Zdanis 24 Wait st
 Wilmington, Del. 66 k. Sek. M.Dovidaitis 401 1/2 Lombard st
 Brighton, Mass. 67 k. Sekr. J.Kucis 9 Talford st
 Chester, Pa. 68 k. Sek. J.Aukštakalis 226 w Front st
 Shaft, Pa. 69 kp. Sekr. S.Kučinskas Bx 82
 Gilberton, Pa. 70-ta kuopa Sekr. C.Rice, Box 3.
 Cambridgeport, Mass. 71 k. Sekr. K.Armonas 6 Burleigh st
 San Francisco, Cal. 72 k. Sek. A.Dumbris 923 Buchanan st
 W.Frankfort, Ill. 73 k. Sekr. S.Salčius Bx 171
 Livingston, Ill. 74 k. Sekr. P.K.Pačesa Bx 142
 Rockford, Ill. 75 k. Sek. P.Kazakevičius 423 S 2nd st
 Eastonville, Ill. 76 k. Sekr. M.Kalris Bx 78
 Mend, Ill. 77 kp. Sekr. J.Matulaitis Bx 286
 Exeter Boro, Pa. 78 k. Sek. J.Stasevicius 1150 Wyoming av
 Girardville, Pa. 79 kp. Sekr. P.Švedas bx 45
 Hazleton, Pa. 80 kp. Sek. P.Butkevicius 537 E Broad st
 Chicago, Ill. 81 kp. Sekr. J.Franas, 221 Wabansia av
 Niagara Falls, N.Y. 82 kp. Sek J.Kudlauskas, 212 11th et
 Montreal, Canada 84 kp. Sekr. F.Breskus, 31 Manufacturers
 Hyde Park, Maes. 85 k. Sek. L.Zavistanavič 216 Hydepark

AGENTAI „KOVOS“.

Quesal, 144 Herriot st. Yonkers, N.Y.
 Bagočius 148 Ohio st. Mc Kees Rocks, Pa.
 Zelvis, 711 W. Lombard St. Baltimore, Md.
 Kalinauskas, 4458 So. Honore st. Chicago, Ill.
 Kubilsky, 66 Porter ave. Brockton, Mass
 Keršis, Box 323 Wilmerding, Pa.
 Luiza, 22 So Greene st. Baltimore, Md.
 Kvedera, 512 W.Barre st. Baltimore, Md.
 Kačiulis, 512 w. Barre st. Baltimore, Md.
 Matulis, 103 Grand st. Brooklyn, N.Y.
 Dumbris, Box 512 Melrose Park, Ill.
 P.M. Kaitis, 221 wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side,
 Chicago, Ill.
 STANKEVICIUS, 60 Wells st. Hartford, Conn.

Ch. MAJAUSKAS, Box 413. Westville, Ill.
 B.Kondratavyčius, Box 659 Wilmerding, Pa.
 J. Vaitkevych, 40 Walnut st. New Haven, Conn
 J.Jasulevicius, Bx 6 Minersville, Pa.
 P.Meškinis, 775 N. Montello st. Montello, Mass.
 P.Norkus, 255 River st. Paterson, N. J.
 A.Kašuba, 129 Joseph ave. Rochester, N.Y.
 J.Lukoševičius, S.E. Cor. 12th & Ritner st. Phila., Pa.
 M.A.IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st. Philadelphia Pa.
 E.FROOMES, 73 Grand str. Brooklyn, N. Y.
 F.NARVYDAS, 544 W. 49-th str New York, N.Y.
 J.STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st. Allegheny, Pa.
 A.STANELIS, 74 West st. Newark, N.J.
 J.ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave. Springfield, Ill.
 A.Diržulaitis, 155 Metropolitan av. Brooklyn, N.Y.

Apgarsinimas.

Kaip pirmesnės po 50 tukstančių lai-
 dos «VADOVAS Į SVEIKATĄ» it šiltus
 piragus, lietuviai knygas po pasaulę iš-
 nešiojo; tad vėliaus atsišaukusiems neiš-
 galėjom pasiųsti, nes buvome netekę.
 Todėl dabar paskutinės laidos likosi iš-
 leista 100 tukstančių, «Vadovas į Svei-
 katą» ir tiems kurie buvo atsišaukę, tai
 visiems jau yra pasiūsta. Jeigu kurie yra
 adrisus permainę, ar negavo da, tai duo-
 kite žinią, kad galėtumem prisiųsti. Ly-
 giau visi, kurie da neturite tos daktariš-
 kos knygos, tai prisiųskite tik 10c mar-
 kėms (už prisiuntimo kaštus) ir aiškiai
 parašytą savo adresą, apturėsit dovanai
 «VADOVAS Į SVEIKATĄ».

Adrisuokit:

The COLLINS N.Y. Medical Institute
 140 W. 34-th st.
 NEW YORK, N.Y.

Metas užsisakyti

„Žarija“ 1908 metams.

„Žarija“ eis ir po naujų metų toje pačioj
 dvasioj, kaip ir ligšiol, vieną kartą per sa-
 vaię. Kaina metams 3 rb., pusmečiui —
 1 rb. 50 kap., 3 mėn. — 80 kap., 1 mėn. —
 30 kap. Užsieniūs: metams 4 rb., pusme-
 čiui — 2 rb., 3 mėn. — 1 rb. 5 kap., 1 mėn.
 — 40 kap. Beto, „Žarija“ duos:
 a) tiems, kurie surinks 10 apmokejusių prenume-
 ratorių, vienuoliktąjį ekzemplierių dykai,
 b) tiems, kurie užsimokės už visus metus, dykai
 arbininku Kalendorių“ 1909 metams, kuris išeis
 rudenį 1908 m.

Laiškai ir pinigai reikia siusti redakcijai, o ne reda-
 ktoriui, leidėjui arba administratoriui ypatiskai, ka-
 dangi taip išcina visokie neparankumai.

Užsienio prenumeratorius meldžiame siusti pinigų
 per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesiog savais pi-
 nigais, bet ne "money order"iais".

Adresas: VILNIUS,
 Pilies skerg. (Zamkovi per.) N 10, b. 4.
 „Žarijos“ redakcijai.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis
 be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25
 VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis
 skaityti ir rašyti be mokintojo 15c
 NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mo-
 kintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis
 jau išmoko) 10c
 Pinigus siųskite per Mony Order arba pač-
 to markėmis ant šio adriso:

P.Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos»
 kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kom-
 pletas su prisiuntimu prekioja \$ 2.00.

Pavei slai revoliucijos naudai.

«Kovos» redakcijoje galima gauti puikių
 spalvotų paveikslų 22x28 colių didumo, per-
 statančių epizodą iš revoliucijos judėjimo Lie-
 tuvoje Vienas paveikslas su prisiuntimu pre-
 kioja vieną dolerį. Pinigai eis revoliucijo-
 naudai.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorčių ir sluntimo pinigų North
 Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Taipgi
 turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.
 Philadelphia, Pa.

Keystone Phone Main 14-28
 Bell Phone Lombard 2506 A.
 VISIEMS ŽINOMAS
Dr. Philip Rovno,
 423 Pine St. Philadelphia.
 PRITAMAMOSIOS VALANDOS:
 Iki 10 išryto
 Nuo 2 iki 3 po pietų
 Nuo 6 iki 8 vakare
 Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Tik šią savaitę.

Visi, kurie ateis pirkt šią savaitę vaistų,
 gaus kalendorių J.Trinerio ir Severos lietu-
 viškoj arba lenkiškoj kalbose.

Aptieka

E.W.Gillas SE. Cor. 2nd & Federal st.

„K o v a”

Išleina kas pėtnyčia. Prenumeru j visas dalis svieto:

metams	\$ 2.00	„KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiui	\$ 1.00	Subscription rates:
Apgarsninq prekė:		One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Syktis už colį 50c. per mėnesį 1.00;		Six months \$ 1.00.
per metus 10.00		Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adrisuokite:

„KOVA”, S E. Cor. Moyamensing Ave. and McClellan Str. Philadelphia, Pa

AGENTŪRA ŠIFKORČIŲ

Parduodam laivakortes ant visokių linijų; siunčiame pinigus į visas dalis svieto; išimam amerikoniškas pirmas ir antras popleras; patarnaujam už tūmočių kiekvienam dalyke; išrašom popleras angliškaj, lietuviškaj, lenkiškaj ir rusiškaj kalbose; duodame patarimus provose. Jei ko reikalauji, atėik pas mus, o busi užgandintas.

302 Wbarton str., Philadelphia, Pa.

J.Hodell ir F.Urbonas. (14)

Pirmasis lietuviu bepartijinis pirmieviškas
dienraštis

„Vilniaus Žinios”

Isteigėjas Petras VILEIŠIS.

Artimiausioje ateityje dienraštis bus padidintas ir bus spauzdinamas didesnėmis raidėmis, kad palengvinti jo skaitymą. Visiems užsienio prenumeratoriams „Vilniaus Žinios” bus siunčiamos kasdien.

„VILNIAUS ZINIŲ” kaina užsirašant:

Mėnesiams	12	6	3	1
Vilniuje ir visoj Rusijoj	6 rb.	3 rb.	1.50	50 kap.
„ Užsieniuose	12 r.	6 rb.	3 rb.	1 rub.

Apskelbimai:

Prieš tekstą už petito eilutę arba jos vietą 30 kap.
„ „ „ po tekstul „ 15 kap.

Pinigus už dienraštį ir apskelbimus reikia siųsti šiuo adrisu:

„Vilniaus Ziniu” administr.
Jurgio prosp. 14, b. 2.
VILNIUS, Russia.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau
išėjo „VADOVAS Į SVEIKATĄ”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išdavimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta

Direktoriaus:

COLLINS New York Medical Instituto.

Apart moksliskų raštų kas reikalingu kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingeidžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsius 10 c. markėms už prisuntimą, apturės per pačią VADOVĄ Į SVEIKATĄ dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išgydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias.

Jei sergi, pirmiau negu kreipsies pas koki daktarį, kad nesandį ligą nekalbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk VADOVĄ Į SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergalejimu ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatiskai, tai aprašyk ligą (lietuviškai), kad liga bus išgydoma ir bus prisusti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo ligą nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adresuok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute

140 West 34-th st. New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R.Mielke, aprūpintojas gydinių Instituto.

M.Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valetijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Kataliogas

Sztuku arba Magijos
No. 1. DYKAI.

Szitam kataloge telpa geriausios Magijos Sztukos. Kas prisius savo adresa ir už 2c stempa tas gaus Sztuku Katalioga Dykai. Adresas:

H. I. SMITH
84 Washington St. R. 21-22 CHICAGO, ILL.

Dr. A.L.Graičunas

3202 So. Halsted st. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas be skirtumų
Vyriskzas, Moteriskzas ir Vaiku. Priemimo
landos kasdien ir nedeliomis: Nuo
8 ryto iki 9 vakaro.

Telefonas Yards 7399.